

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

FILOZOFICKÁ FAKULTA

ÚSTAV EVROPSKÝCH TERITORIÁLNÍCH STUDIÍ

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

CESTOVNÍ RUCH JAKO FAKTOR ROZVOJE
MIKROREGIONU HORNÍ VLTAVA - BOUBÍNSKO

Vedoucí práce: Ing. Petra Pártlová, Ph.D.

Autor práce: Šárka Bláhovcová

Studijní obor: Evropská teritoriální studia – ČR a německy mluvící země

Ročník: 3

2012

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že, v souladu s § 47 b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění, souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

České Budějovice, 18. 5. 2012

Šárka Bláhovcová

Poděkování

Tímto děkuji vedoucí mé bakalářské práce Ing. Petře Pártlové, PhD., za odborné vedení, cenné rady a připomínky při tvorbě této práce.

Dále bych chtěla poděkovat Ing. Zdeňce Lelkové a Ing. Jaroslavě Martanové, za poskytnuté informace a rozhovor, které jsem ke své práci potřebovala.

České Budějovice, 18. 5. 2012

Šárka Bláhovcová

ANOTACE

Bakalářská práce na téma „Cestovní ruch jako faktor rozvoje mikroregionu Horní Vltava – Boubínsko“ se zabývá analýzou cestovního ruchu v řešené oblasti. Analýza zkoumá potenciál rozvoje mikroregionu prostřednictvím cestovního ruchu, zjišťuje předpoklady mikroregionu pro rozvoj cestovního ruchu a zároveň hodnotí jeho vliv na daný mikroregion. Smyslem práce je zmapování nabídkové strany cestovního ruchu po stránce turisticky atraktivních míst, kterou tvoří přírodní, kulturní i technické památky včetně doprovodné infrastruktury, která zabezpečuje základní potřeby turistů a fungování cestovního ruchu. Dále se práce věnuje rozvojové strategii regionu včetně SWOT analýzy.

V bakalářské práci dochází ke specifikaci základních termínů týkajících se cestovního ruchu, regionu a regionálního rozvoje, regionální politiky a programového zabezpečení cestovního ruchu s možnostmi financování.

Klíčová slova: cestovní ruch; mikroregion; regionální rozvoj; návštěvnost

ANNOTATION

This bachelor's thesis entitled "Tourism as a Factor for Development of the Micro-region Horní Vltava - Boubínsko" deals with an analysis of tourism in the area concerned. The analysis treats the potential for the development of the micro-region through tourism. It also shows preconditions of micro-region for the development of tourism and at the same time it evaluates the influence of tourism on the micro-region concerned. The objective of the thesis is to map the supply side of tourism in terms of tourist attractions including natural, cultural and technical sights and accompanying infrastructure ensuring the basic needs of tourists and the functioning of tourism. The work also treats the development strategy of the region including SWOT analysis.

Basic terms concerning tourism, region, regional development, regional policy and program securing tourism with financing possibilities are specified in the bachelor's thesis as well.

Key words: tourism, micro-region, regional development, visit rate

OBSAH

ANOTACE	4
ANNOTATION	5
OBSAH	6
ÚVOD	8
SEZNAM ZKRATEK	10
1 CESTOVNÍ RUCH	11
1.1 DEFINICE A DĚLENÍ CESTOVNÍHO RUCHU.....	11
1.2 SPECIFIKA CESTOVNÍHO RUCHU	14
1.3 PŘEDPOKLADY ROZVOJE CESTOVNÍHO RUCHU	14
1.3.1 Selektivní (simulační) faktory	15
1.3.2 Lokalizační podmínky	15
1.3.3 Realizační podmínky	16
1.4 EKONOMICKÝ VÝZNAM CESTOVNÍHO RUCHU.....	16
2 TEORIE REGIONU	18
2.1 REGIONALIZACE	18
2.2 REGION	18
2.3 TYPOLOGIE REGIONŮ	19
2.3.1 NUTS.....	19
2.3.2 Euroregion	19
2.3.3 Mikroregion.....	20
3 REGIONÁLNÍ POLITIKA A ROZVOJ	24
3.1 PROGRAMOVÉ ZABEZPEČENÍ REGIONÁLNÍ POLITIKY V ČESKÉ REPUBLICE.....	25
3.1.1 Strategie regionálního rozvoje České republiky 2007-2012	25
3.2 PROGRAMOVÉ ZABEZPEČENÍ CESTOVNÍHO RUCHU V ČESKÉ REPUBLICE A MOŽNOSTI FINANCOVÁNÍ.....	26
3.2.1 Koncepce státní politiky cestovního ruchu v České republice na období 2007-2013.....	26
3.2.2 Programovací období 2007-2013 – fondy Evropské unie.....	27
3.2.3 Strategie rozvoje cestovního ruchu v Jihočeském kraji na roky 2009-2013	31

4	CÍL A METODIKA PRÁCE	32
5	ANALÝZA MIKROREGIONU HORNÍ VLTAVA – BOUBÍNSKO	33
5.1	ADMINISTRATIVNÍ VYMEZENÍ MIKROREGIONU	33
5.2	PŘÍRODNÍ PODMÍNKY	34
5.3	TURISTICKY ZAJÍMAVÁ MÍSTA A OBJEKTY MIKROREGIONU	35
5.3.1	Přírodní památky	35
5.3.2	Kulturní a technické památky.....	37
5.4	ZÁKLADNÍ A DOPROVODNÁ TURISTICKÁ INFRASTRUKTURA.....	41
5.4.1	Dopravní infrastruktura	41
5.4.2	Ubytovací zařízení.....	42
5.4.3	Gastronomická zařízení	44
5.4.4	Kulturně-společenská zařízení.....	45
5.4.5	Sportovně-rekreační zařízení.....	46
5.4.6	Kulturní akce	48
5.4.7	Informační služby	49
6	ROZVOJOVÁ STRATEGIE	50
6.1	SWOT ANALÝZA	51
7	ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ	56
	ZÁVĚR	59
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A ZDROJŮ	60
	SEZNAM PŘÍLOH	63

ÚVOD

Téma bakalářské práce „Cestovní ruch jako faktor rozvoje mikroregionu Horní Vltava – Boubínsko“ jsem si vybrala z důvodu mého zájmu o cestovní ruch a především o daný mikroregion. Z mikroregionu Horní Vltava – Boubínsko pocházím, bydlím zde a je mi velmi blízký. Zároveň se jedná o mikroregion, který je z turistického hlediska se svou nepřehlednou nabídkou zajímavých míst velice atraktivní.

Cestovní ruch patří mezi velmi důležitá hospodářská odvětví. V roce 2011 činily příjmy z cestovního ruchu v České republice celkem 135 miliard korun a saldo z platební bilance činilo přebytek 54,4 miliard korun. Tato čísla jistě nejsou zanedbatelná. Další čísla hovoří o tom, že Českou republiku v roce 2011 navštívilo 6,8 milionů zahraničních turistů, což je v meziročním srovnání o 7,9% více než v roce předchozím. Agentura Czech Tourism dále uvádí, že nejvíce zahraničních hostů jako tradičně přijelo ze Spolkové republiky Německo, celých 1,42 milionů hostů, což je o 5,5% více než v roce 2010. Tato čísla potvrzují turistickou oblíbenost země a dokazují, že cestovní ruch je významnou složkou v národním hospodářství.

Samotný zrod cestovního ruchu je spjat se vznikem naší civilizace. První cesty vedly po souši i po vodě a dnes i vesmírem. Důvody pro počátek cestování a cestovního ruchu vůbec, byly různé. Obchodní, kdy zakládaly se obchodní stezky pro snadnější a bezpečný obchod, vojenskopolitické, při válečných taženích a dobývání, náboženské, kdy se cestovalo v rámci misijních cest, šíření náboženství nebo poznávací, kam patří přírodovědecké expedice. Dále se rozvíjely aktivity sportovní, jako třeba zdolávání hor a velehor či prestižní, ke kterým patří lety do vesmíru a přistání na Měsíci.

Mezi nejznámější postavy spojené se vznikem cestovního ruchu patří cestovatelé a objevitelé Marco Polo a Kryštof Kolumbus. O první cestovní kancelář se zasloužil Angličan Thomas Cook v roce 1841.

Samotný vznik mikroregionů se obvykle váže s iniciováním rozvoje území obcí, které trpí nedostatečným financováním, infrastrukturou a dalšími problémy. Vytvořením

svazku obcí či sdružení právnických osob se napomáhá společné iniciativě k řešení problémů, efektivnějšímu a přístupnějšímu čerpání podpor ze státního rozpočtu a fondů Evropské unie. Mikroregiony fungují na principu koncentrace, sdílení a operativnějšího jednání.

SEZNAM ZKRATEK

CR – cestovní ruch

ČOV – Čističky odpadních vod

ČR – Česká republika

EU – Evropská unie

EUR - Euro

HDP – Hrubý domácí produkt

HVB – Horní Vltava - Boubínsko

CHKO – Chráněná krajinná oblast

IOP – Integrovaný operační program

NP – Národní park

NPŠ – Národní park Šumava

NUTS - (fran.) La nomenclature des unités territoriales statistiques

OP – Operační program

ROP – Regionální operační program

WTO – (angl.) World Trade Organisation

1 CESTOVNÍ RUCH

1.1 DEFINICE A DĚLENÍ CESTOVNÍHO RUCHU

Pojem cestovní ruch jasněji vymezila v roce 1991 Světová organizace cestovního ruchu na Mezinárodní konferenci o statistice cestovního ruchu jako „*činnost osoby, cestující na přechodnou dobu do místa mimo své trvalé bydliště, přičemž hlavní účel její cesty je jiný než vykonávat výdělečnou činnost v navštíveném místě*“¹. U mezinárodního cestovního ruchu by tato doba vycestování neměla být delší než jeden rok a u domácího cestovního ruchu delší než půl roku, zároveň však může jít o cestu s motivem práce – služební či obchodní. Cestovní ruch můžeme shrnout i tak, že se jedná o nevýdělečnou dočasnou změnu místa.

Cestovní ruch označujeme také jako „*specifickou formu mechanického pohybu obyvatelstva, jejíž rozsah a intenzita roste*“² a patří mezi jedno z hlavních odvětví světového hospodářství. Tento fenomén souvisí s růstem životní úrovně a nárůstem volného času.

Jinou definici pojmu cestovního ruchu přináší Dagmar Jakubíková: „*Cestovní ruch představuje rozsáhlý trh, který vyžaduje uspokojení různorodých potřeb, a tím vzbuzuje pozornost podnikatelů, veřejné i státní správy, i velmi dynamicky se rozvíjející segment ekonomiky.*“³

WTO (Světová obchodní organizace) definuje cestovní ruch jako „*činnost lidí, spočívající v cestování a pobytu v místech mimo místo jejich obvyklého pobytu po dobu kratší jednoho uceleného roku za účelem využití volného času, obchodu a za jinými účely.*“⁴

¹ FORET, Miroslav a Věra FORETOVÁ. *Jak rozvíjet místní cestovní ruch*. 1. vyd. Praha: Grada Pub., 2001. ISBN 802470207x.

² HRALA, Václav. *Geografie cestovního ruchu*. 4. upr. vyd. V Praze: Idea servis, 2002. ISBN 8085970368.

³ JAKUBÍKOVÁ, Dagmar. *Marketing v cestovním ruchu*. Praha: Grada, 2009. Str. 19. ISBN 9788024732473.

⁴ ČECH, Jiří. *Malá encyklopedie cestovního ruchu*. Praha: Idea servis. Str. 14. ISBN 8085970198.

Dle Výkladového slovníku cestovního ruchu je cestovní ruch „*komplexní společenský jev jako souhrn aktivit účastníků cestovního ruchu; souhrn procesů budování a provozování zařízení se službami pro účastníky cestovního ruchu včetně souhrnu aktivit osob, které tyto služby nabízejí a zajišťují, aktivit spojených s využíváním, rozvojem a ochranou zdrojů pro cestovní ruch a souhrn politických a veřejně-správních aktivit.*“⁵

Z časového hlediska můžeme rozlišovat cestovní ruch na krátkodobý či dlouhodobý. Toto dělení je však velmi obecné a každá země toto pojetí chápe jinak.

Mezinárodní konference o statistice cestovního ruchu v roce 1991 v kanadské Ottawě rozdělila cestovní ruch na 3 kategorie:

- Vnitřní cestovní ruch – představuje domácí i příjezdový cestovní ruch, tzn. cestování obyvatel v rámci vlastního státu i příjezd cizinců do dané země
- Národní cestovní ruch – obsahuje domácí a výjezdový cestovní ruch, tedy takový, kdy se občané pohybují v rámci své země či vyjíždějí do zahraničí
- Mezinárodní cestovní ruch – zahrnuje příjezdový a výjezdový zahraniční cestovní ruch

Kromě dělení dle času a mezinárodně stanovených kategorií cestovního ruchu existují i další klasifikování, a to hlavně podle cíle a motivu:

- Rekreační cestovní ruch – slouží k odpočinku, nabrání sil, často v přírodě či na chalupě a hlavně o víkendu
- Kulturně-poznávací – zaměřuje se na poznávání památek, tradic, kultury, uměleckých děl i společenských událostí
- Náboženský – někdy nazýván jako „poutní turistika“, spočívá v navštěvování církevních obřadů a oslav, poutních cest a posvátných míst
- Vzdělávací – má přinést nové dovednosti, odborné a profesní znalosti, celkovým cílem je něco nového se naučit a vzdělávat se

⁵ PÁSKOVÁ, Martina, ZELENKA, Josef. *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Str. 245. Česká republika, Ministerstvo pro místní rozvoj., 2002.

- Společenský – spočívá v setkávání s lidmi a navazování kontaktů, jde o vztahy společenské, rodinné, či o společné zájmy; do této kategorie řadíme profesní setkání, setkání příznivců, veteránů či členů sdružení apod.
- Zdravotní – jinak nazýván „lázeňsko-léčebný“, slouží k prevenci, rehabilitaci a udržování zdravotního stavu, zahrnuje populární návštěvy lázní a dalších ozdravných zařízení
- Sportovní – jedná se o aktivní sportovní činnost, ale i pasivní sledování sportovních akcí, např. návštěva fotbalových či hokejových utkání apod.
- Poznávání přírody – poznávání flory a fauny, někdy nazývané jako „měkký cestovní ruch“, patří sem návštěvy přírodních rezervací, národních parků
- Dobrodružný cestovní ruch – spojen s fyzicky náročnými a adrenalinovými aktivitami, testováním osobnosti; dnes velice populární a rozvíjející se odvětví
- Profesní – účast na veletrzích, výstavách, kongresech, služební cesty, cesty vedoucí ke zlepšení vztahů se zaměstnanci
- Politický – cestovní ruch zaměřený na sjezdy a meetingy politických stran
- Specifický – zaměřen na osoby s tělesným zdravotním postižením a jinými specifickými (Jetmar, 2007)

Jetmar označuje výše uvedené dělení jako dělení dle sociálně-psychologických aspektů s převažující motivací účasti na cestovním ruchu. (Jetmar, 2007)

Další členění cestovního ruchu může být dle věku účastníků, sem patří cestovní ruch dětí, jako jsou organizované pobyty typu školní výlet, dětský tábor; cestovní ruch mládeže, tedy lidí ve věku 15-24 let; cestovní ruch ekonomicky aktivního obyvatelstva a cestovní ruch seniorů, tedy lidí v poproduktivním věku.

Dále je možné se setkat s dalšími typy cestovního ruchu, jako například cestovní ruch „sociálně nežádoucí“, který je zaměřen na oblasti, které jsou v dané zemi problematické – snadná dostupnost drog a alkoholu, hazardní hry a podobně. Tento typ cestovního ruchu je někdy nazýván jako Quasi formy cestovního ruchu. (Jetmar, 2007)

Cestovní ruch také může být organizovaný či neorganizovaný. Jedná se o cestování spojené se zprostředkovatelem, kterým může být cestovní kancelář, agentura, dopravce. Neorganizovaný cestovní ruch spočívá v nezávislosti a stanovení si vlastního programu,

způsobu dopravy a cíle. Podle počtu účastníků dělíme cestovní ruch na individuální a skupinový, dle aktivit na aktivní a pasivní. Mezi ostatní kritéria patří dělení cestovního ruchu dle ročního období, způsobu ubytování, dle využití dopravního prostředku či cestovní ruch mimo veřejná zařízení.

1.2 SPECIFIKA CESTOVNÍHO RUCHU

Cestovní ruch má svá specifika, která ho ovlivňují. Patří mezi odvětví, ve kterém velký podíl tvoří služby. Je závislý na podmínkách v politicko-právní sféře v dané zemi, které ovlivňují jeho rozvoj. Nelze jej vyrábět a skladovat. Cestovní ruch je spojen s lokalizací, kde je realizován a s kvalitou životního prostředí daného místa. Velmi bývá ovlivněn sezonou. Je pevně spojen se vztahem nabídky a poptávky na trhu a ve velké míře se na něm podílí lidská práce. Za důležité je také považováno spojení s průmyslem, technologiemi a využitím techniky.

Literatura uvádí specifika cestovního ruchu spojeného se službami oproti hmotným výrobkům, tzv. „4 I“, tedy zkratkou 4 vlastností z anglických slov:

- Intangibility – nehmotnost, služba v cestovním ruchu je nehmotná, i když je využíváno hmotných prvků (například vlak jako dopravní prostředek)
- Inconsistency – nestálost, realizace cestovního ruchu a služeb je ovlivněna mnoha faktory; je subjektivní a záleží na lidech, rozpoložení či momentální situaci
- Inseparability – neoddělitelnost, služba je spojena s místem, časem a zajišťující osobou
- Inventory – neskladovatelnost, služby se nedají skladovat a uchovávat (Foret & Foretová, 2001)

1.3 PŘEDPOKLADY ROZVOJE CESTOVNÍHO RUCHU

Cestovní ruch patří k dynamicky rostoucím odvětvím a patří mezi ekonomicky a sociologicky důležitý jev. Mezinárodní cestovní ruch patří v současné době mezi nejdůležitější ekonomické činnosti a s tímto trendem se počítá i do příštích několika desetiletí.

Mezi základní předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu patří svoboda člověka cestovat, volný čas a dostatek finančních zdrojů. K základním podmínkám pro realizaci cestovního ruchu patří mír a příznivé mezinárodní klima, na které působí ekonomické, ekologické a demografické, administrativní, materiálně technické a odborně profesní faktory. (Jakubíková, 2009)

Činitele rozvoje cestovního ruchu dělíme na 3 základní skupiny. Jsou jimi selektivní (simulační) faktory, lokalizační a realizační faktory. (Hrala, 2002)

1.3.1 Selektivní (simulační) faktory

Selektivní faktory pro rozvoj cestovního ruchu se projevují především geograficky, tedy v uspořádání prostředí, a mají přední postavení v jeho rozvoji. Jedině díky prostřednictvím geografických podmínek se dají využít předpoklady pro cestovní ruch v daných oblastech. Tyto faktory dělíme na objektivní a subjektivní.

Objektivní faktory rozvoje cestovního ruchu souvisí s mírovým uspořádáním světa, politickou stabilitou států a typem politického systému. Velkou roli hraje životní úroveň populace v daném státu, objem volného času a míra podílu cestovního ruchu na životním stylu obyvatelstva. Cestovní ruch se zpravidla rozvíjí v oblastech aglomerace ve velkých městech – zde rostou požadavky na cestovní ruch.

Subjektivní faktory jsou psychologické aspekty, které ovlivňují rozhodování a směřování cestovního ruchu. Svoje místo zde má reklama a propagace, která může ovlivnit poptávku a módnost jednotlivých oblastí a destinací.

1.3.2 Lokalizační podmínky

Lokalizační podmínky mají pro rozvoj cestovního ruchu druhotný význam, primární postavení však mají při konkrétní realizaci cestovního ruchu. Jde o přírodní podmínky, společenskou atraktivitu. Vytváří podmínky a poskytují možnosti využití určité oblasti.

Přírodní podmínky zahrnují klima, které souvisí se sezónností dané oblasti. Dalším důležitým předpokladem jsou hydrologické poměry, do kterých patří lokalizace minerálních pramenů s léčivými účinky, gejzíry, moře, vodopády, jezera, řeky apod. Nezbytnou roli mají i reliéf a morfologické poměry – zde hrají roli výškové rozdíly,

atraktivita vysokohorských oblastí apod. Poslední částí jsou fauna a flóra, tedy rostlinstvo a živočišstvo.

Společenské podmínky a atraktivita uspokojují potřeby zábavné a vzdělávací. Souvisí s výskytem kulturněhistorických památek, které vykazují uměleckou či historickou hodnotu. Mezi tyto památky řadíme architektonická díla různých slohů, technické stavby, komplexy nebo jen jejich části – objekty výtvarných umění, muzejní sbírky apod. Další možnosti realizace cestovního ruchu jsou kulturní zařízení a kulturní a společenské akce. Patří sem skanzeny, muzea, galerie, festivaly, výstavy apod. V neposlední řadě figurují sportovní a zábavní zařízení, která často oplývají masovou účastí.

1.3.3 Realizační podmínky

Realizační podmínky dominují uskutečňování cestovního ruchu. Umožňují dosáhnout a využít nabízených služeb.

Mezi základní podmínky realizace patří doprava. S nárůstem poprávky po cestovním ruchu roste i význam dopravy. Zvyšuje se dostupnost středisek, rostou přepravní vzdálenosti a rozšiřuje se masovost cestovního ruchu. Některé části dopravní infrastruktury jsou budovány speciálně pro potřeby cestování – horské lanovky, vleky atd., které mnohdy i samy o sobě zvyšují atraktivitu daného místa. V takovém případě se jedná například o tunely či mosty v horských oblastech.

Další podmínkou realizace jsou ubytovací a stravovací zařízení. Tato zařízení tvoří materiální základ pro realizaci cestovního ruchu. (Hrala, 2002)

1.4 EKONOMICKÝ VÝZNAM CESTOVNÍHO RUCHU

Cestovní ruch představuje jedno z nejrychleji rostoucích národohospodářských odvětví. Díky multiplikačním efektům zvyšuje zaměstnanost, vytváří nové pracovní možnosti, podporuje investice a přispívá k vyrovnání platebních bilancí v zemích. (Foret & Foretová, 2001)

Z ekonomického hlediska představuje cestovní ruch souhrn aktivit s cílem prodat služby a výrobky, které jsou ve výsledku promítnuté v cestovním ruchu. Ten se uskutečňuje za účelem potřeby konkrétního účastníka. (Novacká, 2010)

Vztah cestovního ruchu a ekonomiky lze vyjádřit několika ukazateli. Patří mezi ně podíl služeb na tvorbě HDP, výdaje obyvatel za služby spojené s cestovním ruchem, výše devizových příjmů ze zahraničního obchodu, výdaje na zahraniční cestovní ruch a saldo ze zahraničního cestovního ruchu. Silné ekonomiky vykazují narůstající výdaje za služby spojené s cestovním ruchem. (Hesková, 1997)

Cestovní ruch se v konkrétních oblastech projevuje dvěma způsoby. Může být profilujícím nebo doplňkovým oborem hospodářství.

Oblasti s cestovním ruchem jako profilujícím oborem hospodářství od nepaměti fungovaly pro potřeby cestovního ruchu. Pro tyto oblasti je typické situování lázní, mořských středisek či horských oblastí. Tato místa jsou pro cestovní ruch předurčena. Oblasti s doplňkovým oborem hospodářství se postupně vytvářely a měnily na základě poptávky po cestovním ruchem. Patří sem podhorské oblasti a města. (Hrala, 2002)

2 TEORIE REGIONU

2.1 REGIONALIZACE

Regionalizace je proces vymezování regionů. K této činnosti se používají různé metody a záleží na určení cíle, druhu prostoru, historickém vývoji geografie apod. K tomuto procesu bývají zpravidla využívána dvě hlediska. Objektivní přístup – pevnost vazeb mezi složkami v regionech a subjektivní, tedy na základě úkolů výzkumu. (Kolektiv autorů, 2008)

K procesu regionalizace nám slouží dva základní přístupy. Přístup agregace spočívá ve spojování menších oblastí ve větší. Druhý přístup spočívá v rozdělení, kdy se větší oblasti dělí na menší podoblasti. Vytvořený region pak bývá nadále využíván jako územní statistická jednotka. (Pásková & Zelenka, 2002)

2.2 REGION

Pojem region, někdy také rajón, bývá různě definován a také chápán. Základní výklad teorie regionu se používá v geografii.

Statistický úřad Evropské unie Eurostat definuje region jako „*území s různou mírou přesností vyznačení hranic. Regiony slouží jako správní jednotky, které jsou na nižší úrovni než je stát. Regiony jsou tvořeny specifiky, jako je krajina, podnebí, jazyk, etnický původ či společná historie. Hranice jsou zpravidla určovány přírodními hranicemi, historickými či správními hranicemi.*“⁶

Na základě struktury regionu dělíme geografické regiony na dva základní typy. Jsou jimi homogenní regiony a nehomogenní regiony. Homogenní regiony se vyznačují stejnými vlastnostmi, nehomogenní pak vlastnosti nestejnorodými. Nehomogenní regiony také někdy nazýváme nodální, spádové či uzlové nebo funkční. (Kolektiv autorů, 2008)

⁶ http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/specifikace_regionu

Výkladový slovník cestovního ruchu uvádí definici regionu jako „*územní celek vyznačující se společnou úrovní výskytu určitých znaků nebo společným procesem. Jedná se o znaky a jevy fyzicko-geografických nebo sociálně-geografických systémů, tedy např. přírodní, kulturně-historické, socio-ekonomické charakteristiky a klíčové regionální procesy a vazby.*“⁷

2.3 TYPOLOGIE REGIONŮ

2.3.1 NUTS

Klasifikace územních statistických jednotek – NUTS - pochází z francouzského „La nomenclature des unités territoriales statistiques“. Tento systém zavedl Eurostat v sedmdesátých letech jako doposud jediný jednotný systém členění území Evropské unie. Tato klasifikace slouží k vytváření statistik. Jednotná směrnice o jednotkách NUTS byla přijata v roce 2003. Každý členský stát Evropské unie je regionem NUTS 1, který je dále dělen na regiony NUTS 2 a NUTS 3. Toto dělení je na základě určení minimálního a maximálního počtu obyvatel na daném území.⁸

Jednotky NUTS se používají pro regionální statistiky, např. pro sledování míry nezaměstnanosti, výpočet regionálního hrubého domácího produktu, populační údaje, pro určování míry podpory ze strukturálních fondů apod.

Při procesu vymezení jednotek NUTS se vychází z jejich komplementarity, to znamená, že řádově vyšší jednotky jsou tvořeny určitým počtem celých jednotek nižších.

2.3.2 Euroregion

Regiony v blízkosti státních hranic nezávame euroregion či příhraniční region. Vyskytuje se na území členských států Evropské unie a přidružených států. Euroregiony

⁷ PÁSKOVÁ, Martina, ZELENKA, Josef. *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Str. 245. Česká republika, Ministerstvo pro místní rozvoj., 2002.

⁸ http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/specifikace_regionu

byly stanoveny pro podporu sociálního a hospodářského rozvoje v okrajových oblastech. (Pásková & Zelenka, 2002)

Euroregion funguje na základě dobrovolnosti a vlastních stanov. Jeho úkolem je podporovat zájmy obcí, organizací i fyzických osob na jeho území a budování společné infrastruktury. Přeshraniční projekty realizované v rámci regionů rozvíjí dobré sousedské vztahy a dávají možnost poznávání a sblížování kultur. (Jetmar, 2007)

2.3.3 Mikroregion

Mikroregion lze charakterizovat jako region malého geografického měřítka. Většinou jím bývají sdružení obcí. V České republice jsou mikroregiony vytvářeny z důvodu dostupnosti podpory pro čerpání finančních prostředků ze státních fondů a z fondů Evropské unie. Mikroregiony umožňují efektivnější rozvoj infrastruktury, návštěvnického managementu, marketingu a regulace cestovního ruchu. (Pásková & Zelenka, 2002)

Zakládání mikroregionů podpořilo v České republice ministerstvo pro místní rozvoj, které vyhlásilo pravidla pro udělování dotací, které umožňují získávat finanční prostředky z programu obnovy venkova. Cílem založení mikroregionu by nemělo být vytvoření konkurenčního prostředí, ale naopak integrace dané oblasti v oblasti politické, ekonomické a ekologické. Toto sdružení by mělo vytvářet podmínky pro získávání finanční podpor, budovat v občanech pocit sounáležitosti v regionu a vést ke spolupráci s dalšími mikroregiony.

Mikroregion charakterizujeme jako územní celek, kde jsou uzavřeny velmi intenzivní vazby a dochází k vysoké integritě. Mikroregiony propojují okolo 90% území České republiky. (Kolektiv autorů, 2008)

Role mikroregionů spočívá ve společných činnostech, aktivitách a strategiích, které mají pomoci obyvatelům zejména malých venkovských sídel udržet dobré životní podmínky.

Obce zapojené v mikroregionech tvoří urbanistické celky, které pomáhají zvyšovat jejich konkurenceschopnost vůči městům. Vytvoří celek, který jim konkuruje rozlohou

i počtem obyvatel. Investice v obci zapojené ve svazku obcí může přinést užitek i všem ostatním, ve formě pracovních příležitostí, společné organizaci kulturních a společenských akcí apod. Toto propojení může přinést daleko větší efekt, než dílčí činnosti jednotlivých obcí.

2.3.3.1 Právní formy mikroregionů

Česká legislativa nemá přesnou definici pojmu mikroregion a tento pojem v přesném znění není ani zakotven v žádném zákoně. Mikroregiony jsou tedy z legislativního hlediska tvořeny jako dobrovolné svazky obcí či sdružení právnických osob.

Ustanovení § 46 zákona č. 128/2000 Sb. Zákona o obcích říká, že obce mohou při výkonu samostatné působnosti vzájemně spolupracovat a to na základě smlouvy uzavřené ke splnění konkrétního úkolu nebo na základě smlouvy o vytvoření dobrovolného svazku obcí či zakládáním právnických osob podle zvláštního zákona (Obchodní zákoník) dvěma nebo více obcemi.⁹

Dle § 49 zákona č. 128/2000 Sb. mají obce právo být členy svazku za účelem ochrany a prosazování společných zájmů. Takto vzniklý svazek je právnickou osobou a členem svazku může být pouze obec.¹⁰

Paragraf 50 odstavec 1 zákona 128/2000 Sb. přímo říká, které činnosti mohou být předmětem dobrovolného svazku obcí, a zahrnuje i kategorii cestovní ruch. Odstavec 2 § 50 zákona č. 128/2000 Sb. uvádí, že přílohou smlouvy o dobrovolném svazku obcí jsou stanovy, které obsahují název a sídlo členů svazku obcí; název a sídlo svazku obcí a předmět jeho činnosti; orgány svazku obcí, způsob jejich ustavování, jejich působnost, způsob jejich rozhodování; majetek členů svazku obcí, který vkládají do svazku obcí; zdroje příjmů; práva a povinnosti členů svazku; způsob rozdělení zisku a podíl členů na

⁹ <http://www.sbirkazakonu.info/zakon-o-obcich-obecni-zrizeni/obce-mohou-pri-vykonu-samostatne-pusobnosti-vz.html>

¹⁰ <http://www.sbirkazakonu.info/zakon-o-obcich-obecni-zrizeni/obce-maji-pravo-byt-cleny-svazku-obci-za-uc.html>

úhradě ztráty svazku; podmínky přistoupení ke svazku a vystoupení z něj, včetně vypořádání majetkového podílu; obsah a rozsah kontroly svazku obcí obcemi, které svazek vytvořily.¹¹

Další právní formou mikroregionu může být sdružení právnických osob. Sdružení právnických osob vzniká na základě § 20 odstavce f zákona č. 40/1964 Sb. Občanského zákoníku, který říká, že právnické osoby mohou vytvářet zájmová sdružení právnických osob za účelem ochrany svých zájmů či k dosažení jiného účelu. Dle § 20 písm. g je za účelem založení sdružení vyžadována zakladatelská smlouva uzavřená zakladateli, nebo schválení založení sdružení na ustavující členské schůzi. Na této schůzi se sepíše zápis, jehož obsahem je seznam zakládajících členů s uvedením jména či názvu, bydliště či sídla a podpisy všech členů. Dále jsou ke smlouvě nebo zápisu přiloženy stanovy a určení osob, které budou oprávněny jednat jménem sdružení na základě schválení zakladatelů či ustavující schůze.¹²

Na základě § 20 písm. h zákona č. 40/1964 Sb. určují stanovy sdružení právnických osob název, sídlo a předmět činnosti, úpravu majetkových poměrů, vznik a zánik členství, práva a povinnosti členů, orgány a vymezení jejich působnosti, způsob zrušení sdružení a naložení s jeho likvidačním zůstatkem. Dále stanovuje možný členský příspěvek sdružení. Tyto stanovy jsou schváleny zakladateli nebo ustavující členskou schůzí a také vymezují možný způsob změn a doplnění stanov.¹³

Sdružení právnických osob je právnickou osobou odpovídající svým majetkem za nesplnění svých povinností. Zápisem do registru sdružení, vedeným na krajském úřadě, nabývá sdružení právní způsobilosti a do jeho registru se zapisuje název a sídlo sdružení,

¹¹ <http://www.sbirkazakonu.info/zakon-o-obcich-obecni-zrizeni/predmetem-cinnosti-svazku-obci-mohou-byt-zejm.html>

¹² <http://www.sbirkazakonu.info/obcansky-zakonik/k-zalozeni-sdruzeni-se-vyzaduje-pisemna-zak.html>

¹³ <http://www.sbirkazakonu.info/obcansky-zakonik/stanovy-sdruzeni-urci-nazev-sidlo-a-predm.html>

předmět jeho činnosti, jednací orgány sdružení, jméno a adresa trvalého pobytu osob vykonávající působnost sdružení. K tomuto návrhu do krajského registru se předkládá zakladatelská smlouva či zápis o ustavující schůzi a stanovy. Tento návrh podává osoba zmocněná zakladateli či ustavující schůzí¹⁴

¹⁴ <http://www.sbirkazakonu.info/obcansky-zakonik/sdruzeni-je-pravnickou-osobou-jez-odpovida.html>

3 REGIONÁLNÍ POLITIKA A ROZVOJ

Pojem regionální politika se vyskytuje od 30. let 20. století a doposud neexistuje jednotné univerzální vymezení tohoto pojmu. Odborná literatura uvádí řadu definic.

Kniha „Regional Policy: A European Approach“ definuje regionální politiku jako „všechny veřejné intervence vedoucí ke zlepšení geografického rozdělení ekonomických činností, respektive se pokouší napravit určité prostorové důsledky volné tržní ekonomiky ve smyslu dosažení dvou vzájemně závislých cílů: ekonomického růstu a zlepšení sociálního rozdělení ekonomických efektů“¹⁵

Dle B. Goodalla lze regionální politiku charakterizovat jako „součást státní politiky, která ovlivňuje rozmístění hlavních ekonomických zdrojů a aktivit na celém území státu nebo v jeho části. Regionální politika zahrnuje opatření napomáhající jednak růstu stupně ekonomické aktivity v území, kde je vysoká nezaměstnanost a malá naděje na přirozený ekonomický růst, a na druhé straně opatření sloužící kontrole ekonomických aktivit v územích s nadměrným růstem“¹⁶

Obecně je regionální politika definována jako činnost, která má za úkol snižovat disparity mezi úrovněmi rozvoje jednotlivých regionů a zabezpečit harmonický rozvoj. Cílem této politiky jsou rovné šance a příležitosti regionů za účelem plnohodnotného využívání hospodářského, demografického, přírodního potenciálu. (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2002)

Aby stát mohl vytvořit rovné šance pro všechny regiony, musí přijmout opatření na úrovni státní, nadstátní a nadnárodní – zejména činnosti Evropské unie. Tyto opatření by měly vést ke zmírnění meziregionálních disparit. V rámci činnosti regionální politiky jsou realizovány celoplošné regionální rozvojové programy, programy pro regiony se soustředěnou podporou státu a programy přeshraniční spolupráce. Tyto programy se zaměřují na rozvoj a podporu malého a středního podnikání, cestovního ruchu,

¹⁵VANHOVE, N. *A European Policy: a European Approach, theory and practice*. Aldershot: Ashgate, 1999.

¹⁶GOODALL, B. *Dictionary of Human Geography*. London: Penguin Group, 1987.

infrastruktury, občasnke vybavenosti a služeb a ochranu životního prostředí. Celkově je tato podpora zaměřena na zvyšování kvality života v daných regionech. (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2002)

3.1 PROGRAMOVÉ ZABEZPEČENÍ REGIONÁLNÍ POLITIKY V ČESKÉ REPUBLICE

Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky vypracovává a praktikuje koncepční dokumenty a strategie, poskytuje pomoc díky podpůrným programům a připravuje strategie obnovy postižených území po živelných katastrofách.

Základními cíli regionální politiky České republiky je rozvoj regionů se zaměřením na jejich soudržnost a zvyšování konkurenceschopnosti regionů.

3.1.1 Strategie regionálního rozvoje České republiky 2007-2012

Základním dokumentem, za něhož je zodpovědné Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky, je Strategie regionálního rozvoje České republiky pro období 2007-2013.

Tento dokument se věnuje analýze regionálního rozvoje České republiky za uplynulé období, kde analyzuje odvětví, sektory i jednotlivé regiony. Dále vymezuje slabé a silné stránky rozvoje regionů, strategii dalšího regionálního rozvoje, vymezení priorit a opatření k podpoře rozvoje a vymezení regionů se soustředěnou podporou státu. Uvádí také úkoly uložené vládou ústředním, správním úřadům a Českému statistickému úřadu k zabezpečení realizace Strategie regionálního rozvoje České republiky. Tento dokument se inovuje a aktualizuje zhruba v tříletých cyklech.

Strategie regionálního rozvoje má stanovenou vizi do roku 2013, kdy má být Česká republika aktivní, ekonomicky výkonná a konkurenceschopná země, která dosahuje standardů Evropské unie ve všech kritériích. Česká republika by se do této doby měla stát zemí se způsobem kvality života odpovídající historickým tradicím a postavení v Evropě. Zároveň si dává za úkol zmírnění regionálních disparit a navýšení počtu regionů, které dosahují ekonomickou silou a dynamikou růstu průměru Evropské unie. Dále má zajistit minimální rozvojový potenciál ve všech mikroregionech v oblastech infrastruktury a životního prostředí a zvýšit podíl aktivní a inovativní populace v regionech ČR.

3.2 PROGRAMOVÉ ZABEZPEČENÍ CESTOVNÍHO RUCHU V ČESKÉ REPUBLICE A MOŽNOSTI FINANCOVÁNÍ

Koordinačním a metodickým orgánem pro všechny subjekty v oblasti cestovního ruchu je Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky. Hlavním dokumentem pro činnost ministerstva je Koncepce státní politiky cestovního ruchu v ČR na období 2007-2013.¹⁷

3.2.1 Koncepce státní politiky cestovního ruchu v České republice na období 2007-2013

Jedná se o střednědobý strategický dokument, který vychází z možností rozvoje cestovního ruchu v České republice, schválený vládou ČR 7. 11. 2007. Cílem zpracování tohoto dokumentu je vytvoření strategického materiálu, který harmonizuje koncepční činnosti v oblastech cestovního ruchu s programovým obdobím Evropské unie a bude nástrojem podpory udržitelného cestovního ruchu k reflektování jeho významu v národním hospodářství. Cíle Koncepce vyjadřují 4 priority:

- Priorita 1: Konkurenceschopnost národních a regionálních produktů cestovního ruchu
- Priorita 2: Rozšiřování a zkvalitnění infrastruktury a služeb cestovního ruchu
- Priorita 3: Marketing cestovního ruchu a rozvoj lidských zdrojů
- Priorita 4: Vytváření organizační struktury cestovního ruchu

Vytyčení těchto priorit předpokládá, že cestovní ruch je jedním z nástrojů regionální politiky a základem pro vypracování Integrovaného operačního programu (zkratka IOP), regionálních operačních programů a rozvojových programů krajů ČR, které jsou nástrojem pro realizaci.¹⁸

3.2.1.1 Národní program podpory cestovního ruchu 2010-2013

Národní program podpory cestovního ruchu je jedním z implementačních nástrojů Koncepce státní politiky cestovního ruchu na období 2007-2013. Cílem tohoto programu je

¹⁷ <http://www.mmr.cz/Cestovni-ruch>

¹⁸ <http://www.mmr.cz/Cestovni-ruch>

vytvoření nástroje pro efektivní rozvoj cestovního ruchu pro všechny. V rámci Národního programu podpory cestovního ruchu, schváleného v roce 2010, byl v roce 2011 realizován podprogram Cestování dostupné všem.

Podprogram Cestování dostupné všem je zaměřen na 3 oblasti podpory.

První oblast se zaměřuje na rekonstrukce/vybudování odpočívadel, center služeb pro turisty a hygienického zázemí pro pěší, cyklisty a handicapované turisty, s místy výskytu podél pěších cest, naučných stezek, cyklotras a zdrojových tras, které zvýší návštěvnost místa. K této oblasti se váže také vytvoření odpovídajícího marketingu.

Druhá oblast obsahuje zpřístupnění atraktivit cestovního ruchu, které mají nadregionální a regionální význam. Tyto projekty, které se budou vztahovat k dopravě, musí být zaměřené na ochranu životního prostředí a musí podporovat šetrné formy cestovního ruchu.

Poslední oblast podpory se je věnována zavedení/zlepšení/vytvoření navigačních a informačních systémů pro sluchově a zrakově postižené turisty a návštěvníky.

Finanční podpora z podprogramu Cestování dostupné všem je poskytována formou dotace, která dosahuje maximální výše 50% celkových uznatelných výdajů. Dotace je určena podnikatelským subjektům a maximální výše výdajů na projekt musí být do 5 milionů korun.¹⁹

3.2.2 Programovací období 2007-2013 – fondy Evropské unie

V období let 2007-2013 realizuje Evropská unie cíle regionální a strukturální politiky. Členské země si na toto období zpracovávají programové dokumenty, ve kterých definují cíle a priority, kterých se snaží dosáhnout v rámci základních strategických dokumentů EU. Pro oblast cestovního ruchu jsou pro dané období relevantní 4 programy, které jsou hlavními nástroji pro realizaci Koncepce státní politiky cestovního ruchu v ČR.²⁰

¹⁹ <http://www.mmr.cz/Cestovni-ruch/Programy-Dotace/Narodni-program-cestovniho-ruchu/Rok-2012---Podprogram-Cestovani-dostupne-vsem>

²⁰ <http://www.mmr.cz/Cestovni-ruch/Programy-Dotace/Programovaci-obdobi-2007---2013>

3.2.2.1 Integrovaný operační program

Integrovaný operační program (IOP) řeší regionální problémy v oblasti infrastruktury pro veřejnou správu, veřejné služby a územní rozvoj.²¹

Cestovní ruch je zde jednou z oblastí intervence a je podporován v rámci prioritní oblasti č. 4, kterou je Národní podpora cestovního ruchu. Aktivita mohou být realizovány na území celé ČR, včetně hlavního města Prahy. Alokace zdrojů, včetně národních, je cca 77,5 milionů EUR.

Globálním cílem prioritní osy Národní podpora cestovního ruchu je zvýšit využití potenciálu území prostřednictvím národních, systémových intervencí v oblasti cestovního ruchu. Specifické cíle tvoří podpora produktů cestovního ruchu na národní a nadnárodní úrovni, zajištění zvýšení kvality poskytovaných služeb cestovního ruchu, jejich jednotnou certifikací a standardizací, zkvalitnění statistik a informací o cestovním ruchu a zkvalitnění marketingové podpory České republiky jako destinace cestovního ruchu.

3.2.2.2 Regionální operační programy

Regionální operační programy tvoří hlavní finanční zdroje pro oblast cestovního ruchu. Pro aktuální programové období je vytvořeno 7 regionálních operačních programů (ROP). Jsou jimi:

- ROP NUTS II Severozápad
- ROP NUTS II Severovýchod
- ROP NUTS II Střední Čechy
- ROP NUTS II Jihozápad
- ROP NUTS II Jihovýchod
- ROP NUTS II Moravskoslezsko
- ROP NUTS II Střední Morava

²¹ <http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2007-2013/Tematicke-operacni-programy/Integrovaný-operacni-program>

Tyto operační programy jsou řízeny Regionální radou, která je zřizována v každém regionu soudržnosti. Národní a soukromé zdroje podpory pro cestovní ruch činí 981,8 mil. EUR.²²

Regionální operační programy pokrývají několik tematických oblastí a jejich cílem je zvýšení konkurenceschopnosti regionu, urychlení rozvoje a zvýšení atraktivity regionu pro investory.

ROP NUTS II Jihozápad je tvořen Jihočeským a Plzeňským krajem. Je orientovaný na zlepšení dopravní dostupnosti, podporu rozvoje infrastruktury, služeb cestovního ruchu, přípravu menších podnikatelských ploch a zlepšování podmínek k životu v obcích a na venkově. Aktivita jsou spolufinancovány z Evropského fondu pro regionální rozvoj.²³

ROP NUTS II Jihozápad má stanovený hlavní cíl ve smyslu využití potenciálu území a posílení ekonomického významu cestovního ruchu a kultury jako nástroje stabilizace a diverzifikace ekonomické základny ve venkovském i městském prostoru. Mezi specifické cíle patří zvýšení počtu návštěvníků, prodloužení průměrné délky jejich pobytu a zvýšení počtu zahraničních návštěvníků.

3.2.2.3 Programy přeshraniční spolupráce

Programy přeshraniční spolupráce jsou z 85 % kryty finanční podporou z EU a jsou určeny neziskovému sektoru. Pro tyto projekty je v EU z Evropského fondu pro regionální rozvoj vymezeno cca 190 mil. EUR. V programovacím období 2007-2013 je stanoveno 5 Programů přeshraniční spolupráce:

- OP Bavorsko - Česká republika
- OP Sasko – Česká republika
- OP Rakousko – Česká republika
- OP Slovensko – Česká republika

²²[http://www.mmr.cz/Cestovni-ruch/Programy-Dotace/Programovaci-obdobi-2007---2013/Regionalni-operacni-programy-\(ROP\)](http://www.mmr.cz/Cestovni-ruch/Programy-Dotace/Programovaci-obdobi-2007---2013/Regionalni-operacni-programy-(ROP))

²³<http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2007-2013/Regionalni-operacni-programy/ROP-NUTS-II-Jihozapad>

- OP Česká republika - Polsko

Cestovní ruchu je zahrnut v prioritní ose 1 – Hospodářský rozvoj, lidské zdroje a sítě; Oblast podpory – Cestovní ruch.²⁴

Cíl 3 Evropské územní spolupráce Česká republika – Svobodný stát Bavorsko 2007-2013 se zaměřuje na podporu přeshraniční hospodářské, kulturní, komunální spolupráce, rozvoj cestovního ruchu, podporu sociální integrace, zlepšení dopravní dostupnosti příhraničního regionu a ochranu životního prostředí. Rozvoj cestovního ruchu je realizován na základě prioritní osy 1: Hospodářský rozvoj, lidské zdroje a sítě, oblast podpory Cestovní ruch, volný čas a rekreace.

Všechny projekty musí zahrnovat příjemce podpory z obou zemí a musí spolupracovat nejméně ve dvou z těchto způsobů: společná příprava, společné provádění, společné využívání pracovníků, společné financování.²⁵

3.2.2.4 Program rozvoje venkova

Program rozvoje venkova je financován z Evropského fondu pro rozvoj venkova. Otázka cestovního ruchu je zde chápána jako příležitost pro diverzifikaci ekonomických aktivit na venkově, čímž přispívá k rozvoji nezemědělské produkce. V opatření 1.3 Podpora cestovního ruchu je alokováno cca 144,8 mil. EUR. Tyto peníze by měly být použity na budování rekreační infrastruktury, zajištění služeb pro pěší a vodní turistiku, lyžování, budování vinařských stezek a hiposteze.²⁶

²⁴ <http://www.mmr.cz/Cestovni-ruch/Programy-Dotace/Programovaci-obdobi-2007---2013/Programy-preshranicni-spoluprace>

²⁵ <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/97b063a5-30de-41c9-a9bb-97aa1de5fd3f/Cil-3-Ceska-republika---Svobodny-stat-Bavorsko-200>

²⁶ [http://www.mmr.cz/Cestovni-ruch/Programy-Dotace/Programovaci-obdobi-2007---2013/Program-rozvoje-venkova-\(PRV\)](http://www.mmr.cz/Cestovni-ruch/Programy-Dotace/Programovaci-obdobi-2007---2013/Program-rozvoje-venkova-(PRV))

3.2.3 Strategie rozvoje cestovního ruchu v Jihočeském kraji na roky 2009-2013

Agentura CzechTourism byla hlavním iniciátorem pro zpracování programů rozvoje cestovního ruchu v regionech. Hlavním cílem bylo zmapování území pro rozvoj cestovního ruchu, provedení analýz profilu návštěvníka dané oblasti a definování projektů, které budou rozvíjet a aktivizovat cestovní ruch v regionech. Agentura CzechTourism podpořila vznik těchto Strategii, vypracovala metodiku pro zpracování a podílela se na jejich spolufinancování.²⁷ Všechny kraje České republiky mají vypracovanou vlastní Strategii rozvoje cestovního ruchu (mimo hlavní město Praha).

Základní vizí pro Strategii rozvoje cestovního ruchu Jihočeského kraje tvoří prezentace kraje jako místa harmonie. Jihočeský kraj se prezentuje jako místo, kde se doplňuje moderní infrastruktura s bohatým kulturním a historickým dědictvím a je kladen důraz na kvalitní služby, které jsou předpokladem pro pohodovou, aktivní, poznávací či relaxační dovolenou. Dále svoji vizí staví na přísné ochraně životního prostředí, obnově a udržování historických památek, uvážlivém rozvoji infrastruktury a zajištění bezpečnosti všech návštěvníků.

Pro svoji vizí má Jihočeský kraj stanoveny 6 strategických úkolů, které by měly pomoci tuto vizí naplnit:

- Informační podpora návštěvníků
- Partnerství v cestovním ruchu
- Marketing cestovního ruchu v Jižních Čechách
- Infrastruktura pro cestovní ruch
- Lidský kapitál
- Legislativa

Tyto úkoly mají omezit či úplně odstranit všechny existující bariéry cestovního ruchu.²⁸

²⁷ <http://www.czechtourism.cz/program-rozvoje-regionu/>

²⁸ http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par%5Bid_v%5D=1541&par%5Blang%5D=

4 CÍL A METODIKA PRÁCE

Hlavním cílem této práce je analyzování cestovního ruchu jako faktoru rozvoje v mikroregionu Horní Vltava – Boubínsko a zhodnocení jeho vlivu na mikroregion. Dalším úkolem je osvětlení pojmů vztahujících se k této problematice. Mezi tyto pojmy patří cestovní ruch, region, mikroregion, rozvoj a charakteristika území mikroregionu Horní Vltava – Boubínsko.

Pro tuto práci byla stanovena hypotéza, že v mikroregionu Horní Vltava – Boubínsko existují předpoklady pro rozvoj regionální rozvoj cestovního ruchu. Tyto předpoklady vyplývají ze skutečnosti, že mikroregion se nachází v oblasti Šumava, který je významným turistickým centrem s velkým množstvím návštěvníků.

V bakalářské práci byly použity primární i sekundární zdroje informací. V první části práce byla použita odborná literatura a internetové zdroje, tedy již publikovaná data. V druhé části bylo čerpáno především z informačních publikací a příruček a také zde byl proveden rozhovor s předsedkyní mikroregionu Ing. Zdeňkou Lelkovou a místopředsedkyní mikroregionu Ing. Jaroslavou Martanovou.

V první řadě byla prostudována dostupná literatura ke vstupu do problematiky a k charakterizování základních pojmů. Dále byla prostudována statistická data týkající se turistické infrastruktury v mikroregionu a analyzována nabídková strana cestovního ruchu. Poslední část práce se zabývá dokumentem strategického rozvoje mikroregionu a SWOT analýze daného území.

První příloha přináší stanovky mikroregionu. Druhá a třetí příloha předkládá rozhovory s předsedkyní a místopředsedkyní mikroregionu, tedy osobami významnými v tomto sdružení právnických osob a nejvíce zainteresovanými.

5 ANALÝZA MIKROREGIONU HORNÍ VLTAVA – BOUBÍNSKO

5.1 ADMINISTRATIVNÍ VYMEZENÍ MIKROREGIONU

Mikroregion Horní Vltava – Boubínsko byl založen dne 20. 10. 1999, kdy došlo k přidělení identifikačního čísla mikroregionu a nadále založení svazku obcí. Dne 3. 12. 2008 proběhla ustavující členská schůze za účelem vzniku sdružení právnických osob. Stanovy viz příloha č. 1.

Předsedkyní mikroregionu je Ing. Zdeňka Lelková, která je zároveň členkou zastupitelstva města Stožec. 1. místopředsedkyní je Ing. Jaroslava Martanová, místostarostka členského města Vimperk a 2. místopředsedou je Ing. Robert Pročka, místostarosta města Volary.

Mezi hlavní aktivity mikroregionu patří prosazování zájmů, které významově a rozsahově patří do spádového území a další činnosti, které souvisí s propagací mikroregionu a jeho územím.

Jedním z podnětů k založení mikroregionu byla potřeba koordinace rozvoje cestovního ruchu mikroregionu v rámci plánovaných cyklotras na území. Dnes je spolupráce zaměřena na celkový rozvoj regionu. Mikroregion vyvíjí součinnost při velkých investičních akcích, má v zájmu zkvalitnit infrastrukturu na území a tím ulehčit dopravu v mikroregionu. Dále má v zájmu zkvalitnit občanskou vybavenost území, vyřešit nedostatek pracovních příležitostí a optimálně využít místních zdrojů pro ekonomický růst obcí. Dále se členské obce snaží o koordinaci územních plánů obcí a územní plánování v regionu, sladování zájmů a činností samosprávy obcí v návaznosti na ovlivňování výkonu státní správy v zájmovém území, propagaci mikroregionu a vytváření podmínek pro rozvoj turistiky jako celku.²⁹

Území mikroregionu tvoří 15 členů, z toho 11 obcí a 2 města. Jsou jimi Borová Lada, Buk, Horní Vltavice, Kubova Huť, Kvilda, Lenora, Nové Pec, Stožec, Strážný,

²⁹ <http://www.hornivltava.cz/mrhvb/fr.asp?tab=mrhvb10&id=31&burl=&pt=DO>

Vimperk, Volary, Zbytiny a Želnavá. Dále jsou členy mikroregionu Ski klub Volary a Služby města Vimperk.

5.2 PŘÍRODNÍ PODMÍNKY

Území mikroregionu Horní Vltava Boubínsko se nachází v Jihočeském kraji v okrese Prachatice, v regionu Šumava. Celková rozloha 645 km² tvoří 46,86% území okresu.

Oblast mikroregionu leží v oblasti centrální a jihovýchodní Šumavy v Šumavské hornatině. Geomorfologickými celky jsou Šumavské pláně, Boubínská hornatina a Vimperská vrchovina. Nadmořská výška teritoria se pohybuje od 694 do 1065 m. n. m. a nejvyššími body jsou Černá hora vysoká 1315 m. n. m. a hora Boubín s výškou 1362 m. n. m. Území mikroregionu disponuje velkým přírodním potenciálem, který je významný pro turistiku. Jsou jimi Národní park Šumava a Chráněná krajinná oblast Šumava. Reliéf a vyšší průměrné srážkové úhrny přispěly ke vzniku rašelinišť. Na území mikroregionu se vyskytuje Chalupská a Jezerní slat'. Mezi obcemi Volary a Lenora se též nachází přírodní rezervace Velká a Malá Niva, což jsou údolní rašeliniště. Také se zde vyskytuje množství potoků, například Vydří, Medvědí, řeky Teplá Vltava, ústící do nádrže Lipno, či Blanice a Volyňka.

Mezi významné lesní porosty na řešeném území mikroregionu patří Boubínský prales. Jedná se o přírodní rezervaci, ve které jsou stromy staré až 400 let. Objevuje se zde množství přísně chráněných druhů rostlin i živočichů.

Tyto přírodní podmínky jsou velmi vhodné pro turistiku či zimní lyžařské sporty. Ideální podmínky dokazuje následující tabulka, ve které je shrnuta nadmořská výška obcí mikroregionu Horní Vltava – Boubínsko:³⁰

³⁰ <http://www.hornivltava.cz/mrhvb/fr.asp?tab=mrhvb10&id=4&burl=&pt=OM>

Tabulka č. 1: *Nadmořská výška obcí mikroregionu Horní Vltava - Boubínsko*

Obec/město	Nadmořská výška (m. n. m.)
Borová Lada	900
Horní Vltavice	824
Kubova Huť	1000
Kvilda	1065
Lenora	786
Nová Pec	750
Stožec	750
Strážný	820
Vimperk	694
Volary	760
Zbytiny	880
Mikroregion	839

Zdroj: <http://www.hornivltava.cz/mrhvb/fr.asp?tab=mrhvb10&id=4&burl=&pt=OM>

5.3 TURISTICKY ZAJÍMAVÁ MÍSTA A OBJEKTY MIKROREGIONU

Rozvoj cestovního ruchu v oblasti mikroregionu můžeme spojit se vznikem Zlaté stezky. Ta vznikla jako součást středověkého dopravního systému ve střední Evropě a spojovala země Čech a německým Podunajím. Tato trasa se pravděpodobně využívala již v pravěku, první doložené zmínky pocházejí z 11. století. Největší rozkvět přinesla Zlatá stezka ve století 16., kdy se oblasti dostalo obrovskému rozkvětu. Provoz byl přerušen po třicetileté válce a následně v 18. století zcela ukončen. Po Zlaté stezce přicházelo nejen zboží, ale i kultura a kolonisté, kteří obsadili a rozvili nehostinné pohraničí.

Největší rozvoj a cestovního ruchu přichází po roce 1989, kdy došlo k otevření hranic a v oblasti mikroregionu došlo k historicko-archeologickému výzkumu, který rekonstruoval průběh této komunikace. S tímto je spojena řada odborných a společenských akcí jak na české, tak na německé straně Šumavy, která přináší čilý cestovní ruch.

5.3.1 Přírodní památky

Chalupská slat' – chráněné vrchovištní rašeliniště s největším rašelinným jezírkem v Čechách. Leží v údolí Vydřího potoka ve výšce 910 m nedaleko Borových Lad. K jezírku vede naučná stezka, která je dlouhá 260 m a vede po poválkovém chodníku. Vyskytuje se zde množství chráněných rostlin, jako například borovice blatka či suchopýr pochvatý.

Hora Boubín a Boubínský prales- hora Boubín měří 1362 m a v roce 2005 zde byla postavena rozhledna vysoká 21 m. Za příznivých podmínek se naskýtá z vrcholu rozhledny úchvatný výhled na okolí, včetně dalekých Alp. Cestu k vrcholu lemují Boubínská stezka a návštěvníci mohou vidět Boubínské jezírko, tzv. „chůdové kořeny“ či Krále smrků, který byl vysoký 57,6 m a starý 440 let. Boubínský prales je přírodní rezervací nejstarší v České republice.

Jezerní slat' – leží mezi osadami Kvilda a Horská Kvilda. Jedná se o rašeliniště přístupné po zpevněné cestě s vyhlídkovou věží. Průměrná hloubka rašeliny je okolo 2,5 m a je zde možno pozorovat velké množství chladnomilných rostlin a forem bezobratlých živočichů. V jižní části slatě se nachází tzv. mrazová kotlina, kde byla naměřena nejnižší teplota -41,6 C.

Pramen Vltavy – nejdelší česká řeka pramení v I. zóně Národního parku Šumava, 6 km jižně od obce Kvilda ve výšce 1172 m. n. m. Cesta k prameni je turisticky značena a v jejím okolí se nachází množství informačních tabulí. Prameniště je upraveno pro návštěvy veřejnosti.

Plešné jezero – z obce Nová Pec se po zelené turistické trase jde k Plešnému jezeru, které se nachází na úpatí hory Plechý, která je nejvyšší horou Šumavy. Jedná se o jedno z osmi šumavských ledovcových jezer. Maximální hloubka jezera je 18,5 m a jezero zaujímá plochu okolo 7,5 ha. Nad hladinou se tyčí 200 m vysoká skalní stěna a na jejím výběžku je žulový obelisk, který je památkou na spisovatele, malíře a básníka Adalberta Stiftera.

Medvědí kámen – místo, kde stojí kamenný pomník za zastřeleného posledního medvěda na Šumavě, ke kterému došlo 14. 11. 1856. Jde se po něm po Medvědí stezce, která vede z Černého Kříže nad Jeleními Vrchy, okolo Ovesné a Nové Pece.

Volarské menhiry – menhiry se nacházejí nad Starým městem a vztyčeny byly 28. 4. 2007. Kameny pocházejí z náhorní plošiny v Krušných horách z původního rondelu o velikosti desítek kamenů. Volarský rondel je složen z 11 kamenů, prostřední vizírové stély a dvou protínajících se pentagramů. Rondel je uspořádán dle postavení slunce při keltském svátku Beltine a letním a zimním slunovratu.

Třístoličník – hora Třístoličník měří 1312 m a patří mezi nejnavštěvovanější a nejvýznamnější vrcholy na Šumavě. Na vrchol je možný výstup z bývalé osady Nové Údolí, která je pěším přechodem do Německa či z německé strany po silnici pro motorová vozidla. Stezka pokračuje dále na Trojmezí, což je místem, kde se setkávají hranice 3 států – Čech, Německa a Rakouska. Dále je odtud možné pokračovat na vrchol Plechý, k Plešnému jezeru či Stifterovu památníku.

Mrtvý luh – je velmi cennou rašeliništní rezervací chráněnou od roku 1948 v údolí na soutoku Teplé a Studené Vltavy. Území se nachází u Českých Žlebů jižně od Volar. V oblasti se nachází vzácná vegetace „kostlivčích stromů“, tedy uschlých, samostatně rostoucích stromů, kterým odumřely kořeny v důsledku podzemního požáru rašeliny. Zajímavostí je, že místo mohou navštívit pouze vodáci plující po horní Vltavě od Soumarského mostu. Rezervace je totiž součástí Národního parku Šumava.

5.3.2 Kulturní a technické památky

Kostel Panny Marie, sv. Josefa a Jana Nepomuckého – barokní kostel se nachází v obci Horní Vltavice a v jejím interiéru se nachází dva vzácné obrazy od Petra van Roye z let 1724-25. Kostel byl postaven roku 1724 a nachází se u něj fara a hřbitov s rodinnou hrobkou rodu Kralíků z Meyrwaldů. Tato rodina byla majiteli rozsáhlých lenorských skláren.

Obecní pec na chleba Lenora – v obci Lenora se nachází pec na chleba z 1. pol. 19. století, která se používala ještě krátce po 2. světové válce. V roce 1998 byla opravena a znova uvedena do provozu. Od dubna do prosince, vždy poslední sobotu v měsíci, je možné navštívit tradiční pečení chleba, housek či česnekových placek s ochutnávkou.

Lenorské rechle – lenorské „rechle“ jsou stavebně technickou památkou a jde o krytý dřevěný most přes Vltavu se šindelovou střechou. Původní stavba pochází z 18. století. Most se nachází 1 km od Lenory ve směru na město Volary

Památník Andree Hartauera – pomník z roku 1937 je věnován malíři skla a skladateli písně „Na krásné Šumavě“ Andreasi Hartauerovi. Narodil se jako syn sklářského dělníka a vyučil se v lenorské sklárně. Poté si v Dolním Rakousku založil sklárnu vlastní.

Schwarzenberský plavební kanál – plavební kanál je nemovitou technickou památkou z 18. století, která vznikla na popud inženýra Josefa Rosenauera. Díky plavebnímu kanálu se plavilo dřevo z Šumavy přes evropské rozvodí k řece Große Mühl a odtud po Dunaji až do Vídně. Mezi masivem vrcholu Plechý a Jeleních Vrchů se nachází 389 m dlouhý tunel s dvěma kamennými portály. Podél kanálu vede cyklostezka přes Jelení Vrchy, Zadní Zvonkovou. V oblasti potoka Ježová/Iglbach a na Jeleních Vrchích se každoročně koná ukázka plavení dřeva. (Schw-kan.)

Zlatá stezka – byla prosperující obchodní stezkou převážně ve 13., 14. a 16. století. Do Čech se po této trase dovážela převážně sůl a zboží z Itálie a Orientu soumarskými karavanami. Město Volary a na německé straně Waldkirchen byly největšími nocležišti pro karavany. Stezka vedla přes města Passau – Ilzstadt – Grubweg – Salzweg – Leoprechting – Grossthanensteig – Salzgattern – Deching – Waldkirchen – Schiefweg – Böhmzwiesel – Fürholz – Grainet – Leopoldsreut – Bischofsreut – Marchhäuser – České Žleby – Soumarský most – Volary – Cudrovice – hrad Hus – Albrechtovice – Perlovice – Prachatice. (Volary.eu)

Stožecká kaple – původní kaple byla vystavena v roce 1791 jako dřevěná kaplička. Později ji město Volary nahradilo zděnou kaplí s dřevěnou přístavbou v alpském stylu, která později zchátrala. 25. 8. 1990 byla znovu slavnostně vysvěcena pražským arcibiskupem Msgr. M. Vlčkem. Ke kapli vedou trasy z Českých Žlebů, Černého Kříže a Nové Pece. Pouť s bohoslužbou se koná každoročně v neděli okolo 15. srpna – svátek Nanebevzetí Panny Marie.

Zřícenina Kunžvart – volně přístupná zřícenina ze 13. století původně chránila větev Zlaté stezky z Vimperka do Pasova. Zřícenina s hranolovou věží je ukryta na skále vysoké 35 m na vrcholu kopce Strážný (1135 m). (Hrady.cz)

Zámek ve Vimperku – založený ve 13. století tvoří dominantu města Vimperk. Prošel několika slohy a přestavbami a současný stav je z přestavby z 2. poloviny 19. století. Zámek je ve vlastnictví města a v jeho prostorách se nachází vlastivědné muzeum s expozicemi sklářství, dějin města, knihtisku a expozicí Národního parku Šumava.

Židovský hřbitov ve Volarech – v posledních dnech 2. světové války procházel městem Volary „pochod smrti“, který transportoval stovky židovských žen. 95 obětí tohoto pochodu je samostatně pochováno na volarském hřbitově.

Domy alpského typu – Volary byly často považovány za „alpskou vesnici“ či „alpské městečko“, a to díky své ojedinělé roubené architektuře jediné v Čechách. Domy alpského typu se vyznačují jako nezvykle velké roubené či poloroubené domy, které mají podkrovní světnici, vyřezávanou pavlač a sedlovou střechu. „Největší dřevěné město Evropy“ v roce 1863 postihl velký požár, kdy shořelo 59 domů včetně školy a kostela. Těchto domů dochovalo jen několik, obzvláště na Starém městě, které je městskou památkovou rezervací. V jednom z těchto domů sídlí Volarské muzeum. (Kozák,R., 2001)

Hamerské domky – jsou součástí obec Kvilda. Tato část obce se nazývá Vilémov a leží v nadmořské výšce okolo 1000 m. n. m. Tyto dřevěné hamerské domky jsou ukázkou šumavské lidové architektury.

Křížová cesta – se nachází na trase Zlaté stezky těsně za Volary a ztvárňuje utrpení Ježíše Krista při jeho poslední cestě na horu Kalvárii ve 14 zastaveních. Jde o alej s výklenkovými kaplemi z 19. století, které byly vytvořeny z dioritu v novogotickém stylu a je zakončena širokým schodištěm a skalkou s Božím hrobem. (Volary.eu)

Historický vodojem – se nachází v obci Želnavá přímo na návsi. Tento historický vodojem ve tvaru kamenného válce sloužil jako vodní rozvaděč na počátku 19. stol, kdy zabezpečoval rozvod vody po staveních ve vsi. Voda sem byla přiváděna dřevěným potrubím a díky přivaděči z podzemí se voda gravitační silou dostávala k vrcholu a vytékala deseti otvory do potrubí, která vedla k jednotlivým domům. Vodojem je od roku 1963 chráněn a v 70. letech 20. stol. byl odpojen.

Nejkratší mezinárodní železnice na světě – bývalá osada Nové Údolí leží na státní hranici s Německem v nadmořské výšce přes 800 m a dostupná je pouze vlakem či po cyklostezce. Spolek Pošumavská jižní dráha zde vybudoval nejkratší mezinárodní železnici na světě o délce 105 m, po které se lze svézt replikou parní lokomotivy či šlapací drezínou. Dále je zde možné navštívit muzeum Pošumavských železnic přímo ve starém vagoně,

keré dokumentuje tuto starou česko-německou železniční trasu či nedaleké německé městečko Haidmühle. (Kosmata,P.)

Hrad Hus – zřícenina hradu Hus se nachází nedaleko obce Blažejovice na strmém svahu nad řekou Blanici. První zmínky o téměř nedobytném hradu se objevili v roce 1341. Hrad plnil strážní funkci při fungování Zlaté stezky a též ochraňoval rýžoviště zlata. Z hradu Hus zbyly zbytky hradeb a vysoká zeď. V okolí zříceniny se nachází nekrasové jeskyně různých velikostí.

Šumavský pivovar – pokračuje v tradičním vaření piva ve městě Vimperk, které probíhalo již v dobách založení Vimperského hradu ve 13. století a přerušeno bylo v roce 1967. Šumavský pivovar založili manželé Hojdarovi v roce 2010. Pivovar se řadí mezi malé pivovary a specializuje se na tradiční postupy a receptury. Po objednání je možno navštívit pivovar s odborným výkladem a účastí se vaření piva. (Šumavský pivovar)

Pomník Charles Havlat – pomník se nachází u silnice z Volar do Lenory, kousek od odbočky na Soumarský most. Charles Havlat byl posledním padlým americkým vojákem, který zemřel na území Čech na konci 2. světové války, 7. května 1945. Pomník byl slavnostně odhalen 4. května 2002.

Nejvýše položená železnice – v roce 1899 byla vybudována železniční trať mezi městy Volary a Vimperk. Na této trase se nachází obec Kubova Huť. Nádraží zde je ve výšce 995 m. n. m. a je tak nejvýše položeným železničním nádražím v Čechách.

Bývalé osady – na území mikroregionu se nachází obce, které po roce 1945 zanikly. Velmi často se jednalo o plně občansky vybavené obce, s kostely, školami apod. V této šumavské oblasti to byly povětšinou dřevařské osady, sídla četníků a finanční stráže. Na místech zaniklých obcí lze dnes vidět základy domů, rozvaliny, pomníčky, pamětní kameny, opravené kapličky a jen zřídka zachovalé domy. Na území mikroregionu se nachází zaniklé obce Slatina, Březová Lada, Krásná Hora, Horní a Dolní Cazov, Radvanovice, Nové Údolí, Knížecí Pláně, Zahrádky, Černá Lada, Paseka, Šindlov, Cedrovice a Dobrá. (Zaniklé obce a objekty)

5.4 ZÁKLADNÍ A DOPROVODNÁ TURISTICKÁ INFRASTRUKTURA

5.4.1 Dopravní infrastruktura

Dosažitelnost mikroregionu z hlediska dopravní infrastruktury je dobrá, doprava je zajištěna silniční, železniční i autobusovou dopravou.

Silnice I. třídy č. 4 Praha – Strážný³¹ prochází přímo přes členské obce mikroregionu Vimperk, Kubova Huť, Horní Vltavice a Strážný. Po vybudování silničního obchvatu byla doprava svedena mimo obec Strážný přímo k hraničnímu přechodu Strážný – Philippsreut, kde pokračuje dál do Spolkové republiky Německo, do Bavorska. Hraniční přechod Strážný – Philippsreut patří mezi jeden z nejvytíženějších hraničních přechodů na Šumavě.

Město Vimperk je dále napojeno na silnici II. třídy číslo 145, která spojuje město Klatovy a České Budějovice.

Město Volary spojuje s okresním městem Prachatice silnice II/141 Volary-Prachatice-Vodňany. Snížená dostupnost díky silnicím nižší třídy platí pro obec Stožec. (Mikroregion Horní Vltava - Boubínsko)

Mikroregionem vede železniční trať č. 208 Volary–Strakonice regionálního významu. Tato trať spojuje Volary, Lenoru, Horní Vltavici a Kubovu Huť až do Vimperka. Dispečer ve Volarech má na starosti vypravování vlaků do 4 směrů, a to Strakonice, Nové Údolí (přes členskou obec Stožec), Čičenice (Zbytiny) a Český Krumlov (Nová Pec).

V letní sezoně jsou významným dopravním elementem tzv. zelené autobusy. Tyto prázdninové autobusové linky zřizuje Správa Národního parku Šumava za podpory Strukturálních fondů Evropské unie. Mikroregionem prochází linky: č. 370840 Špičák-Železná Ruda-Prášily-Modrava-Kvilda-Kaplice pod Boubínem, č. 433570 Kvilda-Srní-Kašperské Hory-Sušice, č. 370841 Horská Kvilda-Kvilda-Bučina, č. 370842 Kvilda-Churáňov a 370843 Nové Pec-Jelení Vrchy. (Národní park Šumava)

³¹ <http://www.rsd.cz/doc/Silnicni-a-dalnicni-sit/Silnice/silnice-itrid>

Hlavní autobusovou dopravu zajišťují Autobusy České Budějovice a.s. Firma Probo Bus a.s. spojuje Prahu s regionem Lipenska, a to v úseku Praha-Volary-Želnavo-Horní Planá-Černá v Pošumaví.³²

5.4.2 Ubytovací zařízení

Mikroregion Horní Vltava – Boubínsko disponuje různorodými ubytovacími kapacitami, od kempů, turistických ubytoven až po hotely ***. Ubytovací kapacita je velmi proměnlivá, a to v závislosti na sezoně.

Počet ubytovacích zařízení všech typů se v okrese Prachatice pohybuje okolo 185, a to v následující struktuře:

Tabulka č. 2: Hromadná ubytovací zařízení, okres Prachatice

Stav k 31.12.	Hromadná ubytovací zařízení celkem									
		Hotel, motel, hotel ****	Hotel, motel, hotel ***	Hotel, motel, hotel **	Hotel, motel, hotel *	Penzion	Kemp	Chatová osada	Turist. ubytovna	Ostatní, jinde neuvedená
2006	189	2	16	9	2	71	11	9	15	54
2007	195	2	17	10	2	76	11	8	14	55
2008	181	2	17	7	2	74	11	6	16	46
2009	185	2	18	7	2	75	12	5	17	47
2010	179	1	19	6	2	72	12	6	15	46

Zdroj: ČSÚ

Počty lůžek v hromadných ubytovacích zařízeních v okrese Prachatice mapuje následující tabulka:

³² http://probotrans.beroun.probo.cz/jizdni_rady/137443.pdf

Tabulka č. 3: Počet lůžek hromadných ubytovacích zařízení, okres Prachatice

Stav k 31.12.	Hromadná ubytovací zařízení celkem							
		Hotel, motel, hotel ***	Hotel, motel, hotel **	Penzion	Kemp	Chatová osada	Turistická ubytovna	Ostatní, jinde neuvedená
2006	7 660	1 186	562	1 957	308	821	583	2 068
2007	7 846	1 199	606	2 123	306	773	.	2 071
2008	7 276	1 205	.	2 092	309	628	603	1 759
2009	7 369	1 236	469	2 132	347	560	659	1 785
2010	7 021	1 260	.	2 076	351	628	597	1 623

Zdroj: ČSÚ

Pozn.: Nespolehlivé či nedostupné údaje nahrazeny tečkou

Na území mikroregionu se vyskytují i ubytovací kapacity pro stany a karavany. Tento druh ubytování se hojně vyskytuje v oblasti Lipenska, ale třeba i ve Vimperku. Následující tabulka předkládá konkrétní počty ubytovacích míst pro stany a karavany.

Tabulka č. 4: Místo pro stany a karavany, okres Prachatice

Stav k 31.12.	Hromadná ubytovací zařízení celkem				
		Kemp	Chatová osada	Turistická ubytovna	Ostatní, jinde neuvedená
2006	1 475	1 335	100	.	40
2007	1 475	1 335	100	.	40
2008	1 455	1 415	.	40	.
2009	1 525	1 485	.	40	.
2010	1 414	1 374	.	40	.

Zdroj: ČSÚ

Pozn.: Nespolehlivé či nedostupné údaje nahrazeny tečkou

Návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení v okrese Prachatice dokládá turistickou oblíbenost této oblasti. Následující tabulka přináší počty nocí strávené turisty v okrese Prachatice. Údaje vykazují, že v letech 2006-2010 byla průměrná doba pobytu 4,4 dnů a počet strávených nocí 3,4.

Tabulka č. 5 *Návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení, okres Prachatice*

Rok	Počet příjezdů hostů	z toho	Počet přenocování	z toho	Průměrný počet přenocování	Průměrná doba pobytu
		rezidenti		rezidenti		
2006	141 303	115 771	500 911	422 006	3,5	4,5
2007	128 372	99 939	450 004	360 986	3,5	4,5
2008	123 993	98 565	417 564	340 725	3,4	4,4
2009	117 212	93 804	392 282	326 620	3,3	4,3
2010	105 693	88 867	351 084	303 325	3,3	4,3

Zdroj: ČSÚ

Mikroregion Horní Vltava – Boubínsko na svém území uvádí následující údaje v počtech ubytovacích kapacit:

Tabulka č. 6: *Počet ubytovacích zařízení a lůžek v mikroregionu*

Obec	Počet ubytovacích zařízení	Počet lůžek
Borová Lada	12	247
Horní Vltavice	8	207
Kubova Huť	10	400
Kvilda	25	654
Lenora	4	122
Nová Pec	17	280
Stožec	20	394
Strážný	2	55
Vimperk	7	238
Volary	7	215
Zbytiny	1	20
Mikroregion	112	2832

Zdroj: <http://www.hornivltava.cz/mrhvb/fr.asp?tab=mrhvb10&id=35&burl=&pt=OM>

5.4.3 Gastronomická zařízení

Gastronomická zařízení tvoří jednu ze základních služeb, které jsou v cestovním ruchu nabízeny návštěvníkům převážně při jednodenních výletech a návštěvách turistických atrakcí. Gastronomický zážitek mnohdy bývá i samotným důvodem pro cestu a jeho kvalita je předpokladem spokojenosti hosta. Stravování je velmi důležitou složkou finanční udržitelnosti cestovního ruchu.

Na území mikroregionu není vyhraněna regionální kuchyně, není pivním ani vinařským regionem s gastronomickými specifiky. Stravovací zařízení bývají velmi často spojeny s ubytovacími zařízeními a jsou velmi ovlivněny sezonou. Některá zařízení bývají otevřena pouze v letní sezoně a přes zimu zůstávají zavřená. Pracovníky v oblasti gastronomie se v sezónním období často stávají brigádníci – studenti. S tímto jevem souvisí nemožnost zaměstnávat trvale výborné kuchaře a další zaměstnance ve stravování, a to se mnohdy odráží i v kvalitě stravování.

5.4.4 Kulturně-společenská zařízení

Mezi kulturně-společenská zařízení řadíme například kina, divadla, muzea, zábavní parky apod. Následující tabulka přináší přehled vybraných kulturních zařízení v obcích mikroregionu Horní Vltava – Boubínsko.

Tabulka č. 7: *Počet kulturních zařízení v mikroregionu*

Zařízení	Počet
Veřejná knihovna	12
Stálá kina	2
Muzeum	4
Galerie	2
Kulturní zařízení ostatní	9
Sakrální stavba	7

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

V každé členské obci či městě se nachází veřejná knihovna, jedinou výjimku tvoří obec Kubova Huť. Stálá kina se nacházejí ve městech Vimperk a Volary. Členské obce mikroregionu nedisponují divadlem.

V mikroregionu se nacházejí čtyři muzea. Vimperské muzeum je umístěno v budově místního zámku ze 13. století a má 3 stálé expozice. První je Příroda v národním parku Šumava a poskytuje základní informace o parku, jeho flóře a fauně, ukazuje fotografie z přírodních zajímavostí apod., druhá část je věnována historii knihtisku ve Vimperku s ukázkou technik tisku a miniatur knih. Poslední část je věnována historii sklářství v regionu s ukázkami. Muzeum ve Volarech se nachází v tradičním roubeném domě a mezi stálé výstavní expozice patří Pochod smrti, Staré Volary ve fotografii, Zlaté

stezka a Kdo si hraje, nezlobí. Každoročně přibývají ke stálým expozicím ještě minimálně dvě další expozice, které se obměňují. Obec Lenora nabízí v budově obecního úřadu expozici věnovanou historickému a současnému sklu, stálá expozice informačního střediska v Kvildě nabízí historii osídlení území, ke které patří sklářství, výroba ze dřeva, rýžování zlata apod.; dále rašeliništní vegetaci či problematiku horského lesa.

5.4.5 Sportovně-rekreační zařízení

Sportovně-rekreační zařízení jsou důležitým prvkem pro rozvoj cestovního ruchu. Mikroregion Horní Vltava – Boubínsko poskytuje celou řadu možností sportovních a rekreačních aktivit, a to pro letní i zimní sezonu. Poloha mikroregionu v oblasti Šumavy je turisticky velmi atraktivní a každoročně láká velké množství návštěvníků.

Následující tabulka mapuje vybraná sportovní zařízení v obcích regionu. Téměř každá členská obec či město má vlastní tělocvičnu či hřiště, naopak zimní stadion je v mikroregionu jen jediný, a to ve městě Vimperk. Otevřené stadiony se nacházejí pouze ve městech Volary a Vimperk. Obce a města mikroregionu také nabízí pronájem tenisových kurtů, minigolf, půjčovny kol, lodí a raftů, lyží, snowboardů, běžek, bowling, zařízení se saunami a párou.

Tabulka č. 8: *Počet sportovních zařízení v mikroregionu*

Zařízení	Počet
Koupaliště a bazény	7
Hřiště	11
Tělocvičny	14
Stadiony otevřené	2
Zimní stadiony otevřené i kryté	1
Ostatní zařízení pro tělovýchovu	18

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Pro sportovně-rekreačně zaměřené návštěvníky nabízí mikroregion široké množství vycházkových a naučných tras. Tyto trasy jsou značeny turistickými značkami a patří sem nejen populární trasy vedené Národním parkem, ale i vycházkové okruhy v okolí měst či přímo jejich centrem. Město Volary nabízí 5 oblíbených tras:

- Alejí na vyhlídku
- Lukami pod Bobíkem a Jedlovou horou
- Okolí Lískového vrchu
- Alpská architektura ve Volarech
- Dřevěné plastiky sochařského symposia 1997 (Město Volary, 2012)

Město Vimperk nabízí Vycházkový okruh okolo Vimperka, či Vycházkový okruh Vimperkem s 19 zastaveními. (Vimpersko)

Území mikroregionu díky své atraktivní poloze nabízí stovky kilometrů cyklotras s velmi zajímavým povrchem a mnohdy i extrémním převýšením. Atraktivitu těchto tras ještě zvyšuje možnost výletů za hranice do sousedního Bavorska či Horního Rakouska s využitím pěších hraničních přechodů. Nejbližšími hraničními přechody jsou:

- Strážný – Philippsreut
- České Žleby – Bischofsreut
- Stožec – Haidmühle
- Třístoličník (Nové Údolí) – Dreisessel (Šumava net)
- Zadní Zvonková – Schöneben

Mikroregion je velice populární také kvůli široké síti upravovaných běžeckých tras různých délek i obtížností. Do řešené oblasti spadají trasy Kvilda a okolí, Zadov a okolí, Borová Lada a okolí, Kubova Huť – běžecký areál, Stožec a Nová Pec a okolí. (Šumava net)

Nadmořská výška v mikroregionu také poskytuje i několik areálů pro sjezdové lyžování či možnost navštívit některý z nedalekých areálů u sousedů v Německu či Rakousku. V mikroregionu se nacházejí areály sjezdového lyžování a snowparků v obcích Kvilda, Kubova Huť, Horní Vltavice, České Žleby a Strážný. (Internetové Infocentrum)

Řeka Vltava, protékající obcemi Borová Lada, Horní Vltavice, Lenora a Nová Pec, je rájem pro vodáky a ideální řekou pro splouvání. Nabízí několik velmi oblíbených úseků, na kterých je možné shlédnout soutok Teplé a Studené Vltavy či vlévání řeky do vodní nádrže Lipno. Nejkrásnější a také nejklidnější je úsek Lenora – Soumarský Most – most u Pěkné, který je také velmi diskutovaným. Zde je určen minimální stav vody pro splouvání

z důvodu ochrany přírody. Řeka zde totiž protéká přímo I. zónou NP Šumava a chráněnými rašeliništi. (NP Šumava)

5.4.6 Kulturní akce

Volarské slavnosti dřeva – jsou dvoudenní slavnosti, které se ve Volarech konají vždy v srpnu již od roku 1993. Na volarském náměstí jsou představována stará, již téměř zapomenutá dřevozpracující řemesla. Součástí programu je soutěž o putovní dřevák mezi družstvy z partnerských měst z Německa a Rakouska nebo snaha o překonání rekordu v počtu účastníků slavností v dřevěné obuvi. Zatím dosud nepřekonaný rekord je z roku 2003, kdy se zúčastnilo 242 lidí v dřevácích a jeden pes.

NaturVision – ve Vimperku se již 11 let pořádá festival filmu o zvířatech a přírodě. Součástí programu je filmová přehlídka nejúspěšnějších filmů vybraných na německé části festivalu, studentský fotografický workshop a výtvarné soutěže.

Šumavské léto s párou – již od roku 1993 se konají nostalgické jízdy zvláštních vlaků, vždy v období letních prázdnin, tedy v červenci a srpnu. Jízda parních vlaků bývá doplňována dobovým koloritem a jízdou historických motorových vlaků. Trasa je Nové Údolí–Černá v Pošumaví a Nové Údolí–Kubova Huť. (Volary.eu)

Léto pod Boubínem – nabízí nespočet kulturních, společenských, sportovních akcí ve Vimperku a okolí. Patří sem tradiční Rožmberské pivní slavnosti, každoroční setkání dřevosochařů, Dny evropského dědictví, tradiční Kurzy žesťů, Šumavský korbel – oblíbené setkání harmonikářů a heligonkářů apod.

Stožecká brusle – oblíbený inline závod, který se koná na trase mezi Novou Pecí a Stožcem. Předmětem závodu jsou inline brusle, nordic blading a kolečkové lyže na trasách 16, 8, 3 a 1 km a závody družstev.

Šumavský skimaraton – každoroční závod v běhu na lyžích, který je jednou z částí seriálu Euroloppet a Ligy dálkových běhů SLČR.

5.4.7 Informační služby

Informovanost turistů a návštěvníků v daném regionu je naprosto nezbytná. Informační střediska poskytují návštěvníkům zpravidla komplexní informace k oblasti, kde se nacházejí a k blízkému okolí.

V místech mikroregionu se nacházejí Turistická informační střediska, Turistická centra či Informační centra. Tato zařízení poskytují mapy, letáky, informační brožury, průvodce, turistické známky, zprostředkovávají kontakty na ubytování, informace o památkách, nabízejí veřejný internet, kopírování, telefon apod.

Město Vimperk poskytuje návštěvníkům informace prostřednictvím Turistického informačního střediska, které sídlí přímo na náměstí. Mezi jeho vedlejší služby patří například dětský koutek a zprostředkování prohlídek muzeí.

Národní park Šumava podává informace ve formě Informačních středisek, která přináší návštěvníkům hlubší informace nejen o NP. Rady poskytují i pracovníci informační a strážní služby, lesních správ a všechny Správy Národního parku a Chráněné krajinné oblasti Šumava. Informační střediska NP se na území šetřeného mikroregionu nacházejí v obcích Kvilda a Stožec. (NP Šumava)

Další informační centra se nacházejí v obcích Nová Pec, Lenora a Borová Lada – Svinná Lada. Město Volary na své informační centrum stále čeká, prozatím jej nahrazuje Odbor kultury a cestovního ruchu na Městském úřadě Volary.

6 ROZVOJOVÁ STRATEGIE

Strategie rozvoje mikroregionu Horní Vltava – Boubínsko byla zpracována v roce 2004 na základě společné vize o mikroregionu za 5-10 let. Došlo k definování strategických cílů s následným stanovením prioritních oblastí dalšího rozvoje.

Takto zní vize mikroregionu: *„Jsme odhodláni společně usilovat o zlepšení sociálních, pracovních, kulturních a životních podmínek našich obyvatel, s cílem přispět tím ke zvýšení kvality života, vzdělanosti a životní úrovně. Současně je naším záměrem citlivě a přitom kvalitněji nabídnout možnost poznání jedinečného přírodního a kulturního bohatství našeho regionu turistům a jeho dalším návštěvníkům.“*³³

Vize stanovila 2 hlavní strategické cíle:

1. Podpora vhodných podnikatelských a ekonomických aktivit, zlepšení sociální, vzdělávací a kulturní infrastruktury a služeb, které rozšíří možnosti obživy na území mikroregionu a zvýší jeho atraktivitu pro trvalé bydlení a tím přispějí i ke stabilizaci jeho obyvatelstva v dlouhodobějším výhledu;
2. Zlepšení nabídky a kvality služeb pro návštěvníky cestovního ruchu, s cílem dosáhnout prodloužení sezony a zvýšit počet přenocování a průměrnou délku pobytu návštěvníků v regionu.

Dosažené výsledky se hodnotí pomocí měřitelných indikátorů:

- Přírůstek podnikatelských aktivit v regionu
- Nárůst počtu pracovních příležitostí
- Přírůstek bytových jednotek
- Rozšíření sociální infrastruktury a služeb
- Počet/přírůstek návštěvníků
- Nárůst průměrné délky pobytu
- Nárůst obsazenosti/vytíženosti zařízení a služeb pro CR

³³ <http://www.hornivltava.cz/mrhvb/user/doc/StrategieHVB.pdf>

Na základě analýz byly určeny následující priority rozvoje:

- I. Zlepšování kvality životního prostředí odstraňováním deficitů a zkvalitňování místní technické a dopravní infrastruktury
- II. Podpora rozvoje malého a středního podnikání
- III. Rozvoj infrastruktury, marketingu a služeb pro cestovní ruch
- IV. Rozvoj sociálních služeb a bydlení, zajištění udržitelnosti základního vzdělání

6.1 SWOT ANALÝZA

SWOT analýza přináší silné (strengths) a slabé stránky (weaknesses), příležitosti (opportunities) a ohrožení (threats), které jsou analyzovány v šetřené oblasti. V rámci této analýzy byly popsány hlavní problémy, které sužují region a určeny přednosti, kterými mikroregion disponuje.

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
1. Blízkost zahraničních trhů	1. Velké vzdálenosti mezi jednotlivými sídly
2. Oblast s velmi vysokým potenciálem rozvoje cestovního ruchu, oblíbená turistická destinace	2. Problematická udržitelnost základního školství
3. Přírodní podmínky	3. Nedostatečná péče o seniory (domy s pečovatelskou službou)
4. Kvalitní životní prostředí	4. Málo flexibilní, kvalifikovaná pracovní síla (zejména pro cestovní ruch), chybí ochota, motivace
5. Existence NPŠ, CHKO Šumava, Boubínské pralesa	5. Zvýšená nezaměstnanost (1,5 x průměr Jihočeského kraje)
6. Kulturní a historický potenciál (existence regionální lidové architektury, historické a církevní památky)	6. Nedostatečná spolupráce mezi obcemi a podnikateli
7. Vyznačené turistické trasy	7. Málo pracovních příležitostí v mikroregionu (lidé vyjíždějí za prací mimo mikroregion i do zahraničí)

8. Sousedství Bavorska	8. Nedostatek bytů, nedostatečná kvalita, zanedbaný stávající bytový fond
9. Existence hraničních přechodů	9. Chybějící pozemky pro rozvoj podnikání, bytovou výstavbu v obcích
10. Dobrá dopravní dostupnost (dostatečně rozvitá síť)	10. Důsledky nedořešení legislativního postavení NPŠ na život obcí (omezení turistiky a rozvoje obcí ze strany Národního parku a CHKO Šumava)
11. Využitelná vodní plocha - přehradní nádrž Lipno	11. Nevyhovující a málo kapacitní infrastruktura pro další rozvoj (el. síť, zásobování vodou, ČOV)
12. Možnost pro vodní turistiku	12. Nedostatečná nabídka a nerovnoměrné rozmístění základních služeb pro turisty (nevyhovující standard, kvalita a kapacita ubytování a stravování)
13. Cena pozemků pro podnikání (24-500 Kč/m ²)	13. Nedostatečná nabídka základních služeb pro turisty (špatný servis a služby pro cyklisty, nedostatečná nabídka pro sjezdové lyžování)
14. Možnost využití prostředí pro ozdravné pobyty	14. Technické problémy s údržbou běžeckých tras
15. Zlepšující se vybavenost obcí počítači, přístup na internet	15. Nedostatek vhodných parkovacích ploch
16. Zvyšující se atraktivita obcí ve svazku, příprava projektů pro čerpání dotací z ČR i EU	16. Nevyhovující dopravní obslužnost uvnitř regionu
17. Zájem představitelů Jihočeského kraje o rozvoj této oblasti	17. Nevyhovující technický stav komunikací
	18. Nedostatečná spolková činnost, nabídka zařízení pro volný čas, sport, kulturu
	19. Špatná propojenost informačních systémů, koordinace obecně
	20. Chybějící infocentra v menších obcích, nedostatečný marketing cestovního ruchu

PŘÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
1. Zlepšení životních podmínek vedoucí k zabránění úbytku obyvatel, odlivu pracovní síly	1. Nedostatek nových pracovních příležitostí
2. Využití možností k rekvalifikaci nezaměstnaných	2. Nedostatečný zájem nezaměstnaných o rekvalifikaci
3. Zlepšení spolupráce podnikatelů a obcí	3. Nedostatečný zájem podnikatelů o spolupráci s obcemi
4. Rehabilitace lidové architektury, historických a církevních památek	4. Nedostatek ploch pro podnikání
5. Využití opuštěných zemědělských, vojenských a hospodářských objektů	5. Chybějící finance na investice do rozvoje bytového fondu
6. Vytvoření dislokovaných pracovišť velkých ozdravoven (možnost organizovaných ozdravných pobytů - i dlouhodobě)	6. Nízký příliv turistů, nedostatečné využití vybudované infrastruktury ČR
7. Vybudování nových bytů, rekonstrukce stávajícího bytového fondu	7. Konflikty s ochranou přírody
8. Rozvoj infrastruktury (el. Síť, zásobování, ČOV, komunikace)	8. Nebezpečí poškození krajiny a přírody cestovním ruchem
9. Odprodej pozemků pro podnikání	9. Nárůst dopravního zatížení (hraniční přechody), zhoršení stavu komunikací a zatížení životního prostředí
10. Rozvoj služeb v cestovním ruchu	10. Zvyšující se výdaje obcí na místní komunikace, chybějící intervence státu a jiných dotací

11. Dořešení legislativního postavení obcí v NP Šumava	11. Snižující se příjmy obcí ze státního rozpočtu, nedostatek financí na realizaci rozvojových projektů (spoluúčasť)
12. Řízení pohybu turistů ve spolupráci s NPŠ (organizované i neorganizované skupiny)	12. Chátrání nevyužívaných hospodářských a zemědělských objektů
13. Vytvoření společného informačního systému, zlepšení systému informací pro návštěvníky	13. Možnost opakování přírodních katastrof, zejména polomů, povodní, poškození krajiny nevhodnými zásahy
14. Zvýšení kvality a kapacity ubytování a stravování, rovnoměrné rozmístění v regionu	14. Nedostatečná státní podpora rozvoje venkova, nedostatek finančních prostředků ve fondech EU
15. Podpora aktivit směřujících ke zlepšení služeb a zlepšení nabídky pro využití volného času a s využitím stávajícího potenciálu	
16. Využívání obnovitelných zdrojů energie - biomasa, bioodpad	
17. Rozvoj bytové výstavby, dostatečná nabídka pozemků k zástavbě	
18. Vytvoření příležitostí k seberealizaci mladých, intenzivnější spolkový životku v menších obcích svazku	
19. Zkvalitnění přeshraniční spolupráce a intenzivnější partnerství	
20. Zvýšení využívání dotačních titulů a grantů ČR i strukturálních EU	

Aktuálně řešeným projektem je dokončení a slavnostní otevření naučné stezky do revitalizovaného rašeliniště u Soumarského mostu. Tento projekt je realizován na základě finančního příspěvku z programu Přeshraniční spolupráce s Bavorskem. Přístup do obnovujícího se rašeliniště je zajištěn po 1,5 km dlouhém chodníku, který vede k vyhlídkové věži výšky okolo deseti metrů. Katastrálně spadá tento pozemek do spádového území města Volary. Slavnostní otevření stezky se koná 24. 5. 2012 na parkovišti u Soumarského mostu.

7 ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ

Pro úplný přehled stavu mikroregionu a plánující se aktivity jsem provedla rozhovor s osobami nejvíce spojenými s mikroregionem, a to předsedkyní Ing. Zdeňkou Lelkovou a místopředsedkyní Ing. Jaroslavou Martanovou. V rozhovoru jsem položila celkem 8 otázek týkajících se cestovního ruchu na území mikroregionu, jeho rozvoje a plánů do budoucna. Úplný rozhovor je součástí příloh 2 a 3.

Jak tedy vyplývá z rozhovoru, obě dotazované respondentky souhlasí se skutečností, že cestovní ruch je jedním z nejdůležitějších prvků pro další rozvoj mikroregionu a přináší další možnosti rozvoje v oblastech infrastruktury, nové výstavby, pracovních příležitostí a nárůstu obyvatel.

Další otázka směřovala na oblast předností mikroregionu v rámci cestovního ruchu. Tím hlavním pozitivem je samozřejmě situování mikroregionu v navštěvované oblasti Šumavy, která nabízí široké možnosti. Role mikroregionu přináší velké plus v možnostech vzájemné koordinace rozvoje nabídky služeb, společných materiálů, vzájemné výpomoci při organizaci společných akcí, jejich propagaci a vydávání dalších propagačních materiálů.

Mikroregion se však potýká i s nedostatky, na které jsem se ptala v otázce čtvrté. Předsedkyně sdružení svazku obcí je vidí především v nedostatečné aktivitě a nápaditosti v podnikatelském sektoru, který se nevyvíjí v souvislosti s požadavky klientely, nereaguje na dané podněty a velmi často využívá zvyšování cen za poskytnuté služby jako jediného nástroje pro zvyšování svých příjmů. Většinou na úkor kvality. Jako další problém se jeví i nevyřešené vztahy na území mikroregionu, který se nachází v přísně chráněné oblasti národního parku. Dochází zde k vytváření překážek a dalších omezení v souvislosti s ochranou přírody. Jedním z takových řešených problémů je například regulace splouvání řeky Teplé Vltavy. Tyto nedostatky a spory brání dalšímu efektivnímu rozvoji a snižují příjmy z cestovního ruchu.

Co se týče potenciálu k dalšímu rozvoji, obě dotazované ho vidí především ve spolupráci členských obcí a podnikatelského sektoru. Na tomto základě je velmi dobrá

příležitost ke společnému zpracování společných kulturních, sportovních a společenských akcí, vydávání tiskovin a materiálů, zpracování koncepcí. Sem patří například zpracování kvalitní marketingové strategie s nabídkou turistických aktivit. Potenciál ke zlepšení vidí i ve financování.

Šestá otázka se zaměřovala na plnění naplánovaných cílů ve Strategii rozvoje mikroregionu. Největší zásluhu na plnění měly samotné členské obce. V rámci tohoto rozvoje byla opravena řada kulturních a historických památek, došlo k cyklogenerelu cyklistických tras a činnostem i v oblasti sociální. Místopředsedkyně mikroregionu vidí plnění cílů podpory podnikatelských a ekonomických aktivit komplikovaně. Mnohé aktivity prý byly podpořeny a z části realizovány, v dalším vývoji však přináší spíše komplikace. V otázce zlepšování sociální, vzdělávací a kulturní infrastruktury se pokračuje v obecném trendu snižování finančních prostředků, tím pádem je realizace plánů komplikovaná a obce nejsou schopny tyto projekty dotovat ze svých rozpočtů. Ve druhém cíli strategie, který se zaměřuje na zlepšení nabídky kvality a služeb pro návštěvníky, vidí Ing. Martanová velké rezervy, kde největší roli hraje lidský faktor, tedy samotná ochota a přístup lidí.

Strategie rozvoje mikroregionu bude aktualizována v průběhu tohoto roku. Na stávající Strategii navazuje tematicky nově vznikající marketingová strategie. Jedná se o projekt „Marketingová strategie a propagace Šumavy“, kterou dávají dohromady dva mikroregiony. Jsou jimi Horní Vltava – Boubínsko a Šumava – Západ. Tento projekt je jedinečný v tom, že bude zahrnovat 22 obcí Šumavy bez ohledu na hranice kraje. Marketingová strategie a propagace Šumavy je zpracovávána pro časový horizont přibližně 10 let, strategické projekty jsou řešeny na období příštích 25 let. Strategie má být společným postupem pro realizaci marketingových aktivit a má být využita při čerpání z krajských, státních a evropských finančních zdrojů. Tento dokument popisuje současný stav a navrhuje postupy pro další činnosti v zúčastněných obcích.

Cíle Marketingové strategie Šumavy a propagace Šumavy mají především sloužit jako rámec jednotného postupu při propagaci marketingové značky „Šumava“; k nastínění vize regionu základního obecného budoucího stavu; vysvětlení smyslu společného postupu

v marketingu za účelem motivovat a stimulovat snahu po změně a definovat další cíle regionu i jednotlivých obcí s naznačením možné cesty k jejich dosažení.

Výsledkem projektu bude dokument Marketingová strategie a propagace Šumavy, výroba propagačního DVD jednotlivých obcí a měst, interaktivní kiosky v těchto lokalitách a webové kamery obcí a zajímavých míst.

Z uvedených odpovědí vyplývá, že mikroregion Horní Vltava – Boubínsko má předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu. Obě dotazované však vidí i jeho nedostatky. Jedná se především o nedostatečnou aktivitu a nápaditost v podnikatelském sektoru a nevyřešené vztahy na území mikroregionu, který se nachází v přísně chráněné oblasti národního parku. Tyto nedostatky brání efektivnímu rozvoji a snižují příjmy z cestovního ruchu. Přesto obě dotazované spatřují potenciál mikroregionu pro rozvoj cestovního ruchu. Hlavní předností mikroregionu je především jeho situování v navštěvované oblasti Šumavy. Role mikroregionu přináší také velké plus v možnostech vzájemné koordinace rozvoje nabídky služeb, společných materiálů, vzájemné výpomoci při organizaci společných akcí, jejich propagaci a vydávání dalších propagačních materiálů.

Jak plyne z provedené analýzy i z řízených rozhovorů potenciál dalšího rozvoje mikroregionu leží především v intenzivnější spolupráci členských obcí a podnikatelského sektoru. Možnosti zlepšení se zatím vyskytují i v dosavadní propagaci regionu, ale to by měla vyřešit aktualizace dosavadní strategie rozvoje mikroregionu a zveřejnění právě vypracovávané „Marketingová strategie a propagace Šumavy“.

ZÁVĚR

Cílem bakalářské práce byla analýza cestovního ruchu v mikroregionu Horní Vltava – Boubínsko. Tento cíl byl naplněn v kapitole 5, kde byla provedena analýza regionu. Analýza byla uskutečněna na základě zmapování možností nabídkové strany cestovního ruchu. Dalším úkolem bakalářské práce bylo osvětlení pojmů vztahující se k zadané problematice. Mezi tyto pojmy patří cestovní ruch, region, mikroregion, rozvoj a charakteristika území mikroregionu Horní Vltava – Boubínsko. Tyto pojmy byly charakterizovány v kapitolách 1 až 3. Na základě provedené analýzy a řízeného rozhovoru lze tedy konstatovat, že v oblasti Horní – Vltava Boubínsko existují ideální podmínky pro cestovní ruch a jeho další rozvoj. To bylo potvrzeno i v provedených řízených rozhovorech. Území leží v turisticky zajímavém prostředí Šumavy a nabízí velmi širokou škálu možností k volnočasovým aktivitám. Zahrnuje možnosti pro aktivní i pasivní aktivity, množství přírodních i kulturních památek a vyžití pro všechny věkové a zájmové kategorie. V mikroregionu se objevuje i velmi pestrá nabídka ubytovacích kapacit a zařízení pro informovanost návštěvníků.

Jak vyplývá z provedené analýzy i řízených rozhovorů, problémový však může být přístup podnikatelských subjektů a zvyšující se nároky na ochranu přírody. Možnosti zlepšení se vyskytují i v propagaci mikroregionu. V některých obcích stále schází informační centra, která jsou důležitá pro informovanost zájemců o pobyt v místě a rozšiřování podvědomí o fungování mikroregionu. Mezery se vyskytují také v internetových prezentacích jak mikroregionu, tak i samostatných obcí. Někteří členové sdružení právnických osob nemají fungující a aktualizované webové stránky. Zlepšení do budoucna se nachází v připravované „Marketingové strategii a propagaci Šumavy“.

Z provedené analýzy vyplývá, že šetřený mikroregion disponuje podmínkami pro regionální rozvoj cestovního ruchu, a to hlavně díky své lokalizaci na Šumavě. Tuto skutečnost vyzvedly také obě dotazované v řízených rozhovorech. Tímto lze považovat stanovenou hypotézu „V mikroregionu Horní Vltava – Boubínsko existují předpoklady pro regionální rozvoj cestovního ruchu“ za pravdivou.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A ZDROJŮ

CzechTourism. (2012). Získáno únor 2012, z CzechTourism: <http://www.czechtourism.cz/program-rozvoje-regionu/>

Čech, Jiří. *Malá encyklopedie cestovního ruchu*. 1. vyd. Praha: Idea Servis, 1998, 130 s. ISBN 80-859-7019-8. *České hory*. (nedatováno). Získáno 27.3.2012. březen 2012, z Šumava, Český les a Lipno: <http://chalupska-slat.ceskehory.cz/>

Český statistický úřad. (2012). Získáno březen 2012, z Český statistický úřad: <http://www.czso.cz/csu/>

Foret, Miroslav a Věra Foretová. *Jak rozvíjet místní cestovní ruch: vybrané pojmy v češtině a angličtině, definice, zkratky*. 1. vyd. Praha: Grada Pub., 2001, 178 s. ISBN 80-247-0207-X.

Goodall, B. *Dictionary of Human Geography*. London: Penguin Group, 1987.

Hrady.cz. (nedatováno). Získáno 18. březen 2012, z Hrady: <http://www.hrady.cz/?OID=194>

HRALA, Václav. *Geografie cestovního ruchu*. Praha: Idea servis, 2002, 173 s. ISBN 80-859-7036-8.

Internetové infocentrum Šumava. (nedatováno). Získáno 5. duben 2012, z Internetové Infocentrum Šumava: <http://www.info-sumava.cz/lyzovani>

Jakubíková, D.. *Marketing v cestovním ruchu*. Praha: Grada, 2009. ISBN 9788024732473.

Jetmar, M. *Cestovní ruch v příhraničních oblastech*. Praha: Vysoká škola hotelová v Praze 8, 2007. ISBN 9788086578651.

Jihočeský kraj. (2012). Získáno únor 2012, z Jihočeský kraj: http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par%5Bid_v%5D=1541&par%5Blang%5D=

Jižní Čechy a Šumava. (nedatováno). Získáno 17. březen 2012, z Jižní Čechy a Šumava: <http://www.jiznicechy.org/cz/index.php?path=prir/mrtvyluh.htm>

Kolektiv autorů. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008.

Kolektiv, P. F. *Prachatice*. Prachatice: Město Prachatice, 2002. ISBN 8023954431.

Kosmata, P. (nedatováno). *Nové Údolí*. Získáno 16. březen 2012, z Pošumavská jižní dráha: <http://noveudoli.eu/>

Kozák, R. *Volary 130 let městem*. Volary: MÚ Volary, 2001.

Město Volary. (nedatováno). Získáno 18. březen 2012, z Zajímavosti v okolí: <http://www.mestovolary.cz/108>

Mikroregion Horní Vltava - Boubínsko. (nedatováno). Získáno 14. březen 2012, z Mikroregion Horní Vltava - Boubínsko: <http://www.hornivltava.cz/mrhvb/default.asp>

Mikroregion Horní Vltava - Bubínsko. (nedatováno). Získáno duben 2012, z Horní Vltava: <http://www.hornivltava.cz/mrhvb/fr.asp?tab=mrhvb10&id=4&burl=&pt=OM>

Ministerstvo pro místní rozvoj. (2012). Získáno 15. únor 2012, z Ministerstvo pro místní rozvoj: <http://www.mmr.cz/Cestovni-ruch>

Ministerstvo pro místní, r. (2002). *Nová regionální politika*. Praha: DaDa a.s.

Národní park Šumava. (nedatováno). Získáno březen 2012, z Naučné stezky v NP: <http://www.npsumava.cz/cz/1129/1003/clanek/jezerni-slat/>

Pásková, M., & Zelenka, J. *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2002.

Plešné jezero. (nedatováno). Získáno 20. březen 2012, z Plešné jezero: <http://www.plesnejezero.cz/>

Probotrans Beroun. (nedatováno). Získáno duben 2012, z Probotrans Beroun: http://probotrans.beroun.probo.cz/jizdni_rady/137443.pdf

Rektořík, J., Šelešovský, J., & kolektiv. *Strategie rozvoje měst, obcí, regionů a jejich organizací*. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 1999.

Ředitelství silnic a dálnic ČR. (nedatováno). Získáno duben 2012, z Ředitelství silnic a dálnic ČR: <http://www.rsd.cz/doc/Silnicni-a-dalnicni-sit/Silnice/silnice-itrid>

Sbírka zákonů. (2012). Získáno březem 2012, z Sbírk zákonů:
<http://www.sbirkazakonu.info/>

Schw-kan. (nedatováno). Získáno 15. březem 2012, z Schwarzenberský plavební kanál: http://www.schw-kan.com/sc_hist.html

Strukturální fondy. (2012). Načteno z Strukturální fondy: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2007-2013/Tematicke-operacni-programy/Integrovaný-operacni-program>

Šumava net. (nedatováno). Získáno 2012. březem 15, z Lenora a okolí:
<http://www.sumavanet.cz/lenora/fr.asp?tab=snet&id=5239&burl=&pt=HS>

Šumavský pivovar. (nedatováno). Získáno 13. březem 2012, z Šumavský pivovar:
<http://www.sumavskypivovar.cz/cs/pivovar/>

Vanhove, N. *Regional Policy: a European Approach, theory and practice.* Aldershot: Ashgate, 1999.

Vimperko Šumava na každém kroku. (nedatováno). Získáno 13. březem 2012, z Vimperko: <http://www.vimperk.cz/25/cz/normal/turisticke-informacni-stredisko-vimperk/>

Volary.eu. (nedatováno). Získáno 19. březem 2012, z Volary.eu:
<http://volary.eu/kultura/volarske-menhiry>

Zaniklé obce a objekty. (nedatováno). Získáno 17. březem 2012, z Zaniklé obce a objekty: <http://www.zanikleobce.cz/index.php?>

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1: Stanovy sdružení právnických osob Horní Vltava – Boubínsko

Příloha č. 2: Rozhovor s předsedkyní mikroregionu Ing. Zdeňkou Lelkovou

Příloha č. 3: Rozhovor s místopředsedkyní mikroregionu Ing. Jaroslavou
Martanovou

Stanovy sdružení právnických osob „Mikroregion Horní Vltava - Boubínsko“

Část první: OBECNÁ USTANOVENÍ

Článek I Základní ustanovení

Sdružení právnických osob „Mikroregion Horní Vltava - Boubínsko“ (dále jen „sdružení“) bylo založeno v souladu s ustanoveními §§ 20f až 20j zákona č. 47/1992 Sb., občanský zákoník v platném znění, schválením založení sdružení na ustavující členské schůzi dne 3.12.2008. Sdružení navazuje na činnost Dobrovolného svazku obcí Mikroregion Horní Vltava Boubínsko, který zaniká bez likvidace a přebírá veškeré jeho závazky a pohledávky a vstupuje do jeho práv a povinností

Článek II Identifikace sdružení

- a) Název sdružení právnických osob je „ Mikroregion Horní Vltava - Boubínsko“
- b) Sídlem sdružení je Stožec, 384 44 Stožec 54
- c) Zakládajícími členy sdružení jsou ke dni schválení těchto stanov obce Borová Lada, Buk, Horní Vltavice, Kubova Huť, Kvilda, Lenora, Nová Pec, Strážný, Stožec , Zbytiny, Želnavá, města Vimperk a Volary v okrese Prachatice a SKI Klub Volary uvedené v v zápisu o ustavující členské schůzi, který je nedílnou součástí těchto Stanov.
- d) Sdružení se zakládá na dobu neurčitou. Způsoby a postupy zániku či zrušení sdružení jsou upraveny v šesté části těchto stanov.

Článek III Statut sdružení

- a) Sdružení je samostatnou právnickou osobou, odpovídající veškerým svým majetkem za nesplnění povinností vůči třetím osobám.
- b) Jednotliví členové sdružení neručí za závazky sdružení.

Článek IV Předmět činnosti

- a) Předmětem činnosti sdružení je zejména spolupráce při řešení problematiky regionálního rozvoje s důrazem na
 1. Všeobecnou ochranu životního prostředí .
 2. Společný postup při dosahování ekonomické stability a jeho trvale udržitelného rozvoje.
 3. Součinnost na významných investičních a neinvestičních akcích .
 4. Podporu rozvoje cestovního ruchu, podnikání a zemědělské činnosti
 5. Koordinaci územních plánů a územního plánování v regionálním měřítku.
 6. Sladění zájmů a činností místních samospráv a společné ovlivňování výkonu státní správy v zájmovém území.
 7. Vytváření, zmnožování a správu společného majetku sdružení.

8. Zastupování členů sdružení při jednání o společných věcech s třetími osobami (orgány státní správy, obchodními partnery, kontrolními orgány apod.)
 9. Záchranu a podporu kulturního dědictví
 10. Rozvoj přeshraniční spolupráce
 11. Získávání, využívání a administraci žádostí dotačních titulů a rozvojových fondů ČR a EU
 12. Propagaci sdružení a jeho zájmového území.
- b) V rámci činnosti sdružení mohou být pořádány i takové akce a aktivity, které se z objektivních důvodů netýkají všech členů. V takovém případě je povinností sdružení dbát, aby jejich výsledky korespondovaly se zájmy sdružení jako celku. Pro naznačené akce a aktivity jmenuje Shromáždění členů odpovědné osoby a předseda sdružení je vybaví podpisovým právem a pověří je koordinací a účetním a dokladovým zabezpečením těchto akcí a aktivit.
 - c) Sdružení je oprávněno zakládat samostatně nebo s dalšími účastníky podnikatelské a nepodnikatelské subjekty podle platných právních norem.

Část druhá: ČLENSTVÍ A ČLENSKÉ POMĚRY

Článek V. Vznik členství

- a) Řádnými členy sdružení jsou právnické osoby uvedené v příloze „Seznam členů sdružení“, která je nedílnou součástí těchto stanov.
- b) O řádné členství ve sdružení mohou písemně požádat další právnické osoby. Jejich členství vznikne na základě rozhodnutí Shromáždění členů, podpisem souhlasu nového člena se zněním stanov sdružení a složením registračního poplatku.
- c) Shromáždění členů bude členství žadatele z řad podnikatelských a neziskových subjektů posuzovat i na základě doporučení příslušné obce, na jejímž území žadatel svou činnost vykonává.

Článek VI. Zánik členství

- a) Členství ve sdružení zaniká výpovědí ze strany člena sdružení, neskončí však dříve než posledním dnem měsíce, v němž došlo k úplnému vzájemnému vypořádání závazků. Vypořádání potvrzuje Shromáždění členů.
- b) Členství rovněž zaniká vyloučením člena, který porušil stanovy sdružení. O vyloučení rozhoduje Shromáždění členů.
- c) Členství rovněž zaniká zánikem sdružení, o kterém rozhoduje Shromáždění členů
- d) Členství rovněž zaniká zánikem právnické osoby, jež byla členem sdružení
- e) Člen, který podal výpověď z členství ve sdružení, se tím nezbujuje povinnosti zaplatit ve výpovědní lhůtě stanovený roční členský příspěvek.
- f) Vyloučení ze sdružení je mimořádným zánikem členství. Lze jej použít jen při hrubém porušení stanov – například při zcizení majetku sdružení, poškození dobrého jména sdružení, protiprávním jednání člena sdružení vůči sdružení apod. K vyloučení ze sdružení musí dát souhlas 2/3 členů sdružení.

Článek VII. Práva členů

- a) Základními právy řádných členů sdružení jsou:
 1. Realizovat prostřednictvím akcí a aktivit sdružení své zájmy a záměry, pokud budou v souladu se zájmy a záměry sdružení.

2. Navrhovat konkrétní akce a aktivity sdružení.
 3. Nahlížet do účetních knih a přesvědčovat se o správě financí a majetku sdružení.
 4. Účastnit se činnosti orgánů sdružení.
 5. Podílet se na majetkovém prospěchu sdružení podle pravidel, určených rozhodnutím Shromáždění členů.
 6. Obdržet veškeré podklady pro jednání sdružení nejméně 7 pracovních dnů předem
-) Práva členů mohou být u jednotlivých akcí a aktivit dále upravena rozhodnutím Shromáždění členů.

Článek VIII. Povinnosti členů

- a) Základními povinnostmi členů sdružení jsou:
1. Důsledně dodržovat stanovy sdružení a rozhodnutí Shromáždění členů.
 2. Složit vstupní registrační příspěvek podle článku XXII b) těchto stanov.
 3. Platit pravidelně roční příspěvky v částce a termínu podle Stanov nebo rozhodnutí Shromáždění členů.
 4. Nakládat s majetkem sdružení podle rozhodnutí shromáždění členů, chránit jej a přispívat k jeho množování.
 5. Sladřovat své zájmy a záměry se zájmy a záměry sdružení.
 6. Prostřednictvím svých zástupců vykonávat svěřené funkce v orgánech sdružení.
 7. Propagovat sdružení jak mezi občany členských obcí, tak i u orgánů státní správy, jiných podnikatelských subjektů, občanských sdružení, nadací, fondů apod.
 8. Účastnit se Shromáždění členů
- b) Povinnosti členů mohou být u jednotlivých akcí a aktivit upraveny rozhodnutím Shromáždění členů.

Článek IX. Vztahy členů a sdružení

- a) Vzájemné vztahy členů a sdružení, mající charakter prodeje a koupě, zhotovení díla, mandátu, příkazu, půjčky, výpůjčky, pronájmu a podobně, se vždy upravují písemnými smlouvami.
- b) Je-li člen vůči sdružení nebo sdružení vůči členu v prodlení s úhradou peněžitého závazku, má věřitel právo na úrok z prodlení k tíži dlužníka. Výše úroku činí ročně dvojnásobek diskontní sazby České národní banky, platné k prvnímu dni prodlení s plněním peněžitého závazku.

Část třetí: ORGÁNY SDRUŽENÍ

Článek X. Vymezení orgánů sdružení

Orgány sdružení jsou:

- Shromáždění členů
- Předseda sdružení
- Místopředsedové sdružení
- Koordinační rada sdružení
- Revizní skupina

Článek XI. Shromáždění členů

- a) Shromáždění členů je nejvyšším orgánem sdružení se statutem členské schůze. Každý člen tohoto orgánu má při jeho jednání jeden hlas.
- b) Shromáždění členů přijímá rozhodnutí nadpoloviční většinou všech přítomných členů sdružení vyjma rozhodnutí o vyloučení člena sdružení, kdy rozhoduje 2/3 většinou všech členů.
- c) Zasedání Shromáždění svolává předseda minimálně 2x za rok, písemnou nebo elektronickou poštou nejméně 7 dní před jeho konáním
- d) Do působnosti Shromáždění členů patří zejména:
 - 1. Přijímat, měnit a doplňovat stanovy.
 - 2. Rozhodovat o přijetí nového nebo vyloučení člena sdružení.
 - 3. Rozhodovat o výši, čase a způsobu úhrady registračního poplatku a ročních členských příspěvků.
 - 4. Volit a odvolávat předsedu, místopředsedy, členy Koordinační rady a Revizní skupiny sdružení a kontrolovat jejich činnost.
 - 5. Schvalovat roční rozpočet sdružení a roční účetní závěrku a rozhodovat o použití volných finančních prostředků.
 - 6. Schvalovat zprávu o činnosti sdružení a jednotlivých orgánů sdružení za uplynulé období
 - 7. Schvalovat Strategii činnosti sdružení
 - 8. Rozhodovat o nákupu, využití a prodeji majetku; u majetku podléhajícímu zápisu do katastru nemovitostí nebo jiné podobné evidence, iniciovat tyto zápisy a kontrolovat jejich stav.
 - 9. Schvalovat jednotlivé akce a aktivity sdružení a případnou spoluúčast třetích osob na nich.
 - 10. Rozhodovat o účasti sdružení v podnikatelských a nepodnikatelských subjektech.
 - 11. Schvalovat formu a výši odměn osobám, pověřeným ve sdružení výkonem jednotlivých funkcí a prací.
 - 12. Rozhodovat o sloučení, rozdělení nebo o zrušení sdružení.
- e) Výčet působnosti shromáždění členů podle odstavce d) tento orgán neomezuje v rozhodování o dalších záležitostech, pokud se tak stane se souhlasem nadpoloviční většiny řádných členů sdružení.

Článek XII. Předseda sdružení

- a) Předseda je statutárním orgánem sdružení. Řídí jeho činnost mezi jednotlivými zasedáními Shromáždění členů a jedná navenek jeho jménem. Má podpisové právo spolu s jedním z místopředsedů za sdružení.
- b) Předsedu sdružení volí Shromáždění členů z řad svých členů
- c) Do věcné působnosti předsedy sdružení patří zejména:
 - 1. Svolávat Shromáždění členů a věcně, organizačně a administrativně zajišťovat jeho průběh.
 - 2. Řídit a kontrolovat práci místopředsedů a příp.administrativního pracovníka sdružení.
 - 3. Zajišťovat vedení účetnictví sdružení.
 - 4. Zjišťovat archivaci písemností sdružení.
 - 5. Předkládat Shromáždění členů roční rozpočet sdružení a roční účetní závěrku.
 - 6. Zajistit veškeré úkony při zrušení a zániku sdružení.
- d) Předseda je povinen svolat mimořádné Shromáždění členů požádá-li o to alespoň 1/3 členů sdružení a to nejpozději do 30ti dnů od doručení písemné žádosti.

Článek XIII. Místopředsedové sdružení

- a) Místopředsedové sdružení plní funkci předsedy v době jeho nepřítomnosti, v jiných případech pouze na základě pověření předsedy sdružení.
- b) Počet místopředsedů stanoví Shromáždění členů a stanoví i pořadí zastupování.
- c) Místopředsedy volí Shromáždění členů a to tak, že vždy minimálně jeden je zástupcem obcí.
- d) Pro činnost a kompetence místopředsedů v případě zastupování předsedy platí obdobně ustanovení článku XII. c) a d) těchto stanov.

Článek XIV. Koordinační rada sdružení

- a) Činnost sdružení v období mezi zasedáními Shromáždění členů zajišťuje Koordinační rada /dále jen Rada/ složená z předsedy a místopředsedů sdružení, 2 dalších zástupců obcí a 2 zástupců ostatních členů sdružení.
- b) Rada rozhoduje o všech otázkách, které musí sdružení řešit, a které nejsou vyhrazeny do působnosti Shromáždění členů a to nadpoloviční většinou všech členů .
- c) Rada se schází dle potřeby.
- d) Každý člen Rady je oprávněn jednat jménem sdružení, pouze pokud jej k tomu zmocní předseda, nebo zastupující místopředseda.
- e) Předsedou Rady je vždy předseda Sdružení.
- f) Členové Rady jsou povinni svou činnost vykonávat s veškerou péčí, zachovávat mlčenlivost o důvěrných informacích sdružení .

Článek XV. Revizní skupina

- a) Revizní skupinu tvoří tři zástupci členů sdružení., kteří jsou voleni Shromážděním členů.
- b) Revizní skupina sleduje a kontroluje práci předsedy, místopředsedů a Rady a posuzuje jejich činnost v souladu se stanovami a zájmy sdružení. Z tohoto titulu má člen revizní skupiny právo nahlížet do všech písemností sdružení a účastnit se jednání zástupců sdružení se třetími osobami. Ve své práci je výhradně podřízena Shromáždění členů.

Část čtvrtá: JEDNÁNÍ ORGÁNU SDRUŽENÍ

Článek XVI. Jednání Shromáždění členů

- a) Shromáždění členů zasedá na základě svolání předsedou nebo místopředsedou sdružení nejméně 2x ročně.
- b) Shromáždění členů je usnášeníschopné, je-li přítomna nadpoloviční většina všech členů.
- f) Shromáždění členů rozhoduje většinou hlasů všech členů, vyjma rozhodnutí o vyloučení člena sdružení, kdy rozhoduje 2/3 většinou všech členů.
- c) Ze Shromáždění členů pořizuje zápis zapisovatel. Zápis musí kromě data a místa konání shromáždění členů a prezenční listiny obsahovat údaje o:
 - skutečném programu Shromáždění členů
 - přijatých rozhodnutích s uvedením případného výsledku hlasování k jednotlivým bodům programu
 - námítky členů Shromáždění
- d) Zápis podepisuje předseda a jeden další přítomný člen Shromážděním jmenovaný jako ověřovatel

;

- d) Každý člen sdružení má právo na jeden výtisk ověřeného zápisu ze Shromáždění členů. Minimálně jedno vyhotovení zápisu dostává k dispozici předseda sdružení, který ručí za jeho archivaci po celou dobu existence sdružení v sídle sdružení.
- e) Ověřený zápis z jednání zveřejní předseda do 14dnů na webových stránkách sdružení

Článek XVII. Jednání předsedy sdružení

Předseda sdružení jedná za sdružení navenek podle statutu své funkce, vymezeného v článku XII. těchto stanov.

Článek XVIII. Jednání místopředsedů sdružení

Místopředsedové sdružení jednají za sdružení navenek v době nepřítomnosti předsedy a to podle pořadí, jak bylo určeno Shromážděním členů .

Článek XIX. Jednání Koordinační rady

- f) Jednání Rady svolává předseda nebo místopředseda sdružení dle potřeby.
- g) Rada je usnášeníschopná, je-li přítomna nadpoloviční většina členů.
- h) Rada rozhoduje nadpoloviční většinou hlasů všech členů .
- i) Z jednání Rady je pořizován záznam, který členové sdružení obdrží elektronickou poštou nejpozději do 14ti dnů od data konání.
- j) Předseda sdružení ručí za jeho archivaci po celou dobu existence sdružení v sídle sdružení.

Článek XX. Podepisování za sdružení

- a) Osoby oprávněné podepisovat za sdružení se podepisují tak, že k názvu sdružení připojí svůj vlastnoruční podpis s uvedením zastávané funkce.
- c) V případě majetkových, účetních a smluvních závazků je zapotřebí souhlasu Rady a podpisu předsedy sdružení.

Část pátá: PRAVIDLA HOSPODAŘENÍ

Článek XXI. Majetek sdružení

- a) Majetek sdružení tvoří registrační poplatky členů, roční členské příspěvky, dary, odkazy, výnosy z akcí a aktivit sdružení a výnosy z účasti sdružení na činnosti podnikatelských a nepodnikatelských subjektů z titulu zakladatele, společníka nebo člena.
- b) Majetek je v podílovém spoluvlastnictví členů sdružení

Článek XXII. Vklady a příspěvky

- a) Členský příspěvek členů sdružení činí ročně k datu platnosti těchto stanov :
- 5 Kč na obyvatele pro členy, jimiž jsou obce,
 - 2.500 Kč pro členy, jimiž jsou podnikatelské subjekty,
 - 200 Kč pro členy, jimiž jsou právnické osoby v neziskové sféře
- a je splatný do 30 kalendářních dnů od vzniku členství ve sdružení a dále pravidelně do 31. 3. každého následujícího roku.
- b) Jednorázový registrační poplatek při vzniku členství činí :
- 5.000 Kč pro členy, jimiž jsou obce,
 - 10.000 Kč pro členy, jimiž jsou podnikatelské subjekty,
 - 500 Kč pro členy, jimiž jsou právnické osoby v neziskové sféře.
- c) Členové sdružení mohou převést na sdružení jakékoliv další prostředky na podporu jeho činnosti uvedené v čl.IV těchto stanov .

Článek XXIII. Správa finančních prostředků

- a) Spravovat finanční prostředky a nakládat s nimi je oprávněn pouze předseda, resp. místopředsedové sdružení a předsedou jmenovitě pověřené osoby po předchozím schválení Rady.
- b) K bezhotovostnímu styku zřizuje sdružení běžný účet u peněžního ústavu s podpisovým právem předsedy a místopředsedů. Za registraci podpisových práv a jejich případné změny odpovídá předseda sdružení.
- c) V souladu s předmětem své činnosti podle článku IV. těchto stanov je sdružení oprávněno přijímat svým jménem finanční prostředky, nakládat s nimi a odpovídat za jejich užití.

Článek XXIV. Účetnictví

- a) Sdružení je samostatnou účetní jednotkou. Účetním obdobím je kalendářní rok. „Posledním účetním obdobím je část roku od 1. ledna do data zániku sdružení z registru
- b) Za účetnictví sdružení odpovídá předseda sdružení a místopředsedové, kteří jsou oprávněni zadat jeho vedení na náklady sdružení odborně způsobilé fyzické nebo právnické osobě. Tím se však nemohou zbavit své odpovědnosti vůči sdružení.
- c) Součástí účetnictví podle odstavce a) je též inventarizace majetku a závazků sdružení, účetní závěrka, mzdová agenda, fakturace, výkaznictví a archivace účetních dokladů a písemností.
- d) Při zúčtování pohledávek a závazků mezi sdružením a členy je přípustná jejich kompenzace pouze po schválení Shromážděním členů .
- e) Při zániku sdružení v průběhu účetního období jsou předseda a místopředsedové odpovědní za provedení mimořádné účetní závěrky a mimořádné inventarizace majetku a závazků sdružení.

**Článek XXV.
Daňová agenda**

- a) Za agendu daně z příjmů sdružení a za případné další daňové agendy, související s činností sdružení, odpovídá předseda sdružení. Ten také podepisuje veškerá daňová přiznání a daňové písemnosti.
- b) Zpracování přiznání k dani z příjmů (nebo jiných daňových agend) může předseda sdružení zadat na náklady sdružení odborně způsobilé fyzické nebo právnické osobě. Tím se však nemůže zbavit odpovědnosti vůči sdružení.

Část šestá: ZRUŠENÍ A ZÁNİK SDRUŽENÍ

**Článek XXVI.
Zrušení sdružení**

- a) Sdružení se zrušuje rozhodnutím Shromáždění členů, a to dnem uvedeným v rozhodnutí, nebo dnem, kdy toto rozhodnutí bylo přijato. Zrušení může být bez likvidace nebo s likvidací.
- b) Při zrušení bez likvidace musí veškeré jmění a veškeré závazky sdružení přejít na právního nástupce. Po splnění této podmínky podá předseda sdružení žádost ke Krajskému úřadu v Českých Budějovicích o výmaz sdružení z registrace.
- c) Při zrušení s likvidací určí Shromáždění likvidátora a vytvoří nezbytné podmínky pro jeho činnost.
- d) Likvidátor přednostně uspokojí nároky všech známých věřitelů sdružení a zbývající majetek rozdělí mezi členy sdružení. O výsledku likvidace podá zprávu Krajskému úřadu v Českých Budějovicích.
- e) Náklady na činnost likvidátora jsou k tíži sdružení.

**Článek XXVII.
Zánik sdružení**

Sdružení zaniká dnem výmazu z registrace u Krajského úřadu v Českých Budějovicích.

Část sedmá: ZMĚNY STANOV

**Článek XXVIII.
Pravidla změny stanov**

- a) Stanovy lze měnit a doplňovat jen na základě rozhodnutí Shromáždění členů podle ustanovení článku XI.d) těchto stanov.
- b) Změny nebo doplnění stanov vyžadují písemnou formu. Takto vzniklé dodatky ke stanovám se pořadově číslují a tvoří nedílnou součást stanov. Za evidenci dodatků ke stanovám a jejich rozeslání členům je odpovědný předseda sdružení.
- c) Předseda sdružení je povinen do 30 dnů od schválení změny stanov zajistit jejich nové úplné znění a pravost tohoto znění potvrdit svým podpisem.

Článek XXIX.
Ohlášení změn stanov

- a) Po změně nebo doplnění stanov podle článku XXVIII. předá předseda sdružení do 15 kalendářních dnů od schválení dodatku jedno jeho vyhotovení Krajskému úřadu v Českých Budějovicích.
- b) Do 30 kalendářních dnů od data schválení dodatku ke stanovám doručí předseda sdružení po jednom vyhotovení úplného znění stanov všem členům sdružení.

Část osmá: PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek XXX.
Přechodná ustanovení

Předsedovi sdružení se ukládá předat trojí vyhotovení těchto stanov do 30 kalendářních dnů od jejich schválení Shromážděním členů Krajskému úřadu v Českých Budějovicích jako písemnost, související s registrací sdružení podle §20i občanského zákoníku.

Článek XXXI
Závěrečná ustanovení

Stanovy nabývají účinnosti dnem jejich schválení Shromážděním členů

.....
Předseda sdružení

.....
1.Místopředseda sdružení

.....
2.Místopředseda sdružení

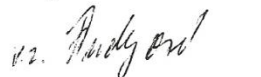
Příloha č.1 stanov sdružení právnických osob „Mikroregion Horní Vltava - Boubínsko“

SEZNAM ZAKLÁDAJÍCÍCH ČLENŮ

Starostka obce Borová Lada

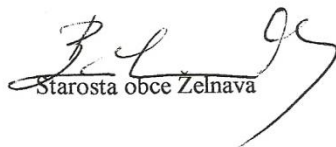

Starosta obce Horní Vltavice

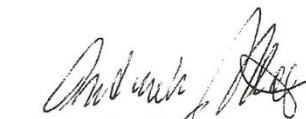

Starosta obce Kvilda

Starostka obce Nová Pec

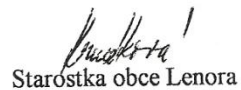

Starosta obce Strážný

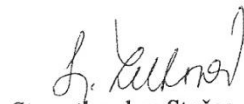

Starostka města Volary

Starosta obce Zelnava

Starosta obce Buk

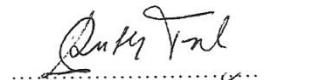

Starosta obce Kubova Huť

Starostka obce Lenora

Starostka obce Stožec

Starosta města Vimperk

Starosta obce Zbytiny

SIKI K lub Šumava

Ve Stožci dne 3.12.2008

1. Jak dlouho pracujete v rámci mikroregionu? Byla jste při jeho založení?

Od roku 1994 do roku 2010 jsem byla starostkou obce Stožec. Od roku 1999 jsem byla ve vedení mikroregionu, předsedkyní jsem od roku 2006.

V mikroregionu tedy pracuji od jeho založení v červnu r. 1999, tehdy se zakládal podle zákona o obcích jako Dobrovolné sdružení obcí Volarsko. U vzniku byly obce Horní Vltavice, Kubova Huť, Lenora, Nová Pec, Stožec, Strážný a Volary. Během roku byly přijaty další obce /Vimperk, Borová Lada, Kvilda .../ a sdružení se přejmenovalo na Mikroregion Horní Vltava - Boubínsko.

Tomu všemu již předcházely různé jiné aktivity. Od roku 1997 jsme se scházeli starostové některých obcí a pracovali na společném postupu v rozvoji turistického ruchu v této části Šumavy.

2. Myslíte si, že cestovní ruch ovlivňuje rozvoj mikroregionu?

Turistický ruch má výrazný vliv na rozvoj obcí mikroregionu. Ne vždy je tento vliv však pozitivní. Pro rozvoj turistického ruchu se dělá mnohé, vytváření podmínek ze strany obcí a mikroregionu stojí značné finanční prostředky, rovněž podnikatelská sféra vybudovala v posledních deseti letech mnoho nových objektů a služeb. Příjmy z turistického ruchu se však v posledních dvou letech značně snižují. Poslední údaj hovoří o příjmech nižších o 1,8 miliardy korun oproti roku 2009. V září tohoto roku by měla být dokončena aktualizace strategie mikroregionu HVB, kde je nutno na tento fakt reagovat.

3. Kde vidíte hlavní přednosti mikroregionu v rámci cestovního ruchu?

Hlavní předností mikroregionu je území, kde se nachází – Šumava. Ta byla vždy magnetem pro turistiku jako takovou, se všemi možnostmi, které nabízí. Historií a památkami na jedné straně a zachovalou přírodou, potenciálem klidu na straně druhé.

4. Kde naopak nedostatky brání jeho rozvoji?

Za hlavní problémy považuji dvě věci.

Za prvé je to v mnoha případech nedostatečná aktivita a nápaditost u podnikatelského sektoru, který podle mne „usnul na vavřínech“ a nereaguje na zvyšující se náročnost turistické klientely a nechápe, že vydělávat se nedá jen neustálým zvyšováním cen a to ještě mnohdy na úkor kvality.

Za druhé je neuspořádanost poměrů v území, mám na mysli neustále se zvyšující omezování a nároky ze strany ochrany přírody, hlavně v obcích na území národního parku. Takovým konkrétním případem je neustálé omezování splouvání Teplé Vltavy od Soumarského Mostu na Pěknou.

5. Myslíte si, že má mikroregion potenciál k dalšímu rozvoji cestovního ruchu? Kde?

Ano, hlavně ve zvyšování kvality služeb, pestrosti jejich nabídky. Důležitým momentem je koordinace a spolupráce mezi obcemi podnikatelským sektorem. Zlepšit se musí marketing nabídky turistických aktivit, dořešit některé problémy s financováním např. Bílé stopy, zpoplatnění vybraných služeb pro turisty tak, aby byla zajištěna jejich dlouhodobá udržitelnost. Zatím jsou mnohé aktivity nabízené hlavně obcemi ztrátové, což je do budoucna neudržitelné.

6. Jak vidíte plnění cílů Strategie rozvoje mikroregionu?

Celá řada věcí se podařila, nejen v oblasti turistického ruchu, ale i ve vzhledu obcí a měst v regionu, opravách památek, v sociální oblasti. K něčemu napomohl i mikroregion svými projekty a získanými dotacemi, poradenskou službou atd. Samozřejmě nejvíce je to zásluhou samotných obcí.

7. Co se plánuje v rámci nově vznikající Marketingové strategie? Navazuje na stávající strategii?

Tento dokument navazuje na tu část stávající strategie rozvoje mikroregionu HVB, která se dotýká turistického ruchu a oblastí souvisejících. Nenahrazuje vlastní komplexní strategii, kterou máme v plánu aktualizovat během tohoto roku.

Projekt „Marketingová strategie a propagace Šumavy“ je prvním na území Šumavy, který společně podávají dva mikroregiony (Mikroregion Šumava-západ: Plzeňský kraj, Mikroregion Horní Vltava - Boubínsko: Jihočeský kraj).

Projekt zahrnuje území 22 obcí Šumavy v jednom regionu NUTS II, ale poprvé bez ohledu na hranici krajů.

8. Jaké jsou hlavní body nově vznikající Marketingové strategie?

Marketingová strategie a propagace Šumavy, která je v tomto dokumentu zpracována, je cílována na časový horizont cca 10 let, v oblasti strategických projektů až na 25 let. Strategie má ambici být vodítkem dalšího společného postupu obou mikroregionů a zúčastněných obcí při realizaci marketingových aktivit. Dalším cílem dokumentu je díky oficiální povaze jeho využitelnost při argumentaci v žádostech o finanční podporu ze zdrojů krajů, státu a evropských fondů.

Hlavní část strategie popisuje stav a navrhuje postupy jak dál v jednotlivých zúčastněných obcích

Dokument „Marketingová strategie Šumavy a propagace Šumavy“ si tedy klade za cíl především sloužit jako rámec pro jednotný postup při propagaci marketingové značky „Šumava“, nastítnit vizi regionu jako základní obecný budoucí stav, vysvětlit smysl společného postupu v marketingu za účelem motivovat a stimulovat snahu po změně a definovat další cíle regionu i jednotlivých obcí a naznačit možné cesty k jejich dosažení

Výsledkem projektu jsou hlavní výstupy:

Dokument Marketingová strategie a propagace Šumavy

Propagační DVD jednotlivých obcí a měst

Interaktivní kiosky v místech jednotlivých obcí a měst

Webové kamery obcí a zajímavých míst

Příloha 3

Rozhovor s místopředsedkyní mikroregionu Ing. Jaroslavou Martanovou

1. Jak dlouho pracujete v rámci mikroregionu? Byla jste při jeho založení?

V rámci mikroregionu pracuji od doby svého zvolení do funkce místostarostky Města Vimperk, tj. od prosince 2010. Nebyla jsem tedy přímo při jeho založení.

2. Myslíte si, že cestovní ruch ovlivňuje rozvoj mikroregionu?

Cestovní ruch je jedním z hlavních nosných pilířů rozvoje mikroregionu. V rámci mikroregionu je možné domlouvat společné koncepce rozvoje cestovního ruchu, orientaci na druh a rozsah služeb nabízených návštěvníkům Šumavy a zejména připravovat společné programy a jejich časový harmonogram (dublování termínů). Cestovní ruch nabízí možnost rozvoje po stránce infrastruktury, nové výstavby, pracovní příležitosti a nárůst obyvatel.

3. Kde vidíte hlavní přednosti mikroregionu v rámci cestovního ruchu?

Hlavní přednosti mikroregionu v rámci cestovního ruchu jsou vzájemná koordinace rozvoje a nabídky služeb, společné koncepční materiály, vzájemná výpomoc při organizování větších a společných akcí, propagace akcí a vydávání propagačních materiálů.

4. Kde naopak nedostatky bránící jeho rozvoji?

Vzhledem ke svým krátkodobým zkušenostem mého působení v mikroregionu jsem nenarazila na žádné nedostatky bránící jeho rozvoji.

5. Myslíte si, že má mikroregion potenciál k dalšímu rozvoji cestovního ruchu? Kde?

Mikroregion má potenciál svého dalšího rozvoje v cestovním ruchu, a to v oblasti společných kulturních, sportovních a společenských akcí, vydávání tiskovin a propagačních materiálů, zpracování koncepcí (viz současný cyklogenerel, generel turistických tras, běžeckých stop, údržba a provázanost běžeckých stop apod.).

6. Jak vidíte plnění cílů Strategie rozvoje mikroregionu?

Strategie rozvoje mikroregionu má dva hlavní strategické cíle:

Podpora vhodných podnikatelských a ekonomických aktivit, zlepšení sociální, vzdělávací a kulturní infrastruktury a služeb, které rozšíří možnosti obživy na území mikroregionu a zvýší jeho atraktivitu pro trvalé bydlení a tím přispějí i ke stabilizaci jeho obyvatelstva v dlouhodobějším výhledu.

Naplnění cíle podpory podnikatelských a ekonomických aktivit vidím ze svého pohledu tak, že některé podnikatelské aktivity byly v dobré víře ze stran obcí podpořeny, ale nedošlo k jejich realizaci nebo pouze částečně, čímž mnohdy přinášejí více problémů než přínos. Otázka ekonomických aktivit je velice rozdílná v čase, protože na rozvoj těchto aktivit má velký vliv ekonomická situace ve státě potažmo v EU. Mnohé podnikatelské záměry provázané na zahraniční spolupráci či klientelu jsou v dnešní době velmi problémové.

Otázka zlepšování sociální, vzdělávací a kulturní infrastruktury je ve velké míře odvislá od finanční situace ve státě, který rozděluje ze státního rozpočtu finanční prostředky pro tyto služby a je obecně známo, že uživatelé těchto služeb nejsou schopni si sami hradit veškeré odebírané služby ze svých prostředků a nejsou schopny toto zajistit ani obce ze svých rozpočtů.

Zlepšení nabídky a kvality služeb pro návštěvníky cestovního ruchu, s cílem dosáhnout prodloužení sezóny a zvýšit počet přenocování a průměrnou délku pobytu návštěvníků v regionu.

Naplnění tohoto cíle je záležitostí poskytovatelů těchto služeb a jejich ochotě a nabídky. Z mého pohledu je zde velká rezerva, kde výraznou a téměř jedinou úlohu sehrává lidský faktor. Mikroregion se může snažit sebevíc, ale je vše v lidech a majitelích, kteří službu nabízejí.

7. Co se plánuje v rámci nově vznikající Marketingové strategie? Navazuje na stávající strategii?

Jedná se o projekt dvou mikroregionů a podrobné informace nemám. Město Vimperk není zapojeno do tohoto projektu.